

Actū est autē
postq̄ mortuus est saul
vt dauid teuerteret a ce
de amalech: et maneret
ī sicelch̄ duos dies. In
die autē tertia apparuit homo veniēs de
castris saul veste cōscissa et puluere asper
sus caput. Et vt venit ad dauid cecidit
sup faciē suā et adorauit. Dixitq̄ ad eū
dauid. Vñ venis. Qui ait ad eū. De ca
stris isrl̄ fugi. Et dixit ad eū dauid. Qd̄
est verbū qd̄ factum est. Indica mihi.
Qui ait. Fugit p̄p̄s ex p̄lo et multi cor
ruentes e p̄lo mortui sūt: sed et saul et
ionathas fili⁹ ei⁹ interierūt. Dixitq̄ da
uid ad adolescentē qui nūciabat ei. Vñ
scis qz mortuus est saul et ionathas fili⁹
eius. Ait adolescēs q̄ nūciabat ei. Casu
veni in montē gellwez saul incumbabat
sup bastā suā. Porro currus et equites
appropinquabāt ei: et p̄uersus post ter
gū suū: vidēs qz me vocauit. Cui cū r̄ndis
sem assum: dixit mihi. Quis nā es tu?
Et aio ad eū. Amalechites ego sum. Et
locutus est mihi. Sta sup me: et inter
fice me qm̄ tenēt me angustie: et adhuc
tota aīa mea in me est. Stansq̄ sup eū
ocidi illū. Sciebā enī q̄ viuere nō po
terat post ruinā. Et tuli diadema qd̄ er
at ī capite ei⁹. et armillā de brachio illi⁹
et attuli ad te dñm̄ meū huc. Apprehen
dens autē dauid vestimēta sua scidit: oēs
qz viri q̄ erāt cū eo. et planxerūt et fleuer
rūt et ieiunauerūt vsqz ad vesp̄ā super
saul et sup ionathā filiū ei⁹: et sup p̄p̄m
dñi. et sup domū israhel eo q̄ corruissent
gladio. Dixitq̄ dauid ad iuuenē q̄ nūci
auerat ei. Vñ es tu? Qui r̄ndit. Fili⁹
hoīs aduene amalechite ego suz. Et ait
ad eū dauid. Quare nō timuisti mitte
re manū tuā vt occideres xpm̄ dñi. Uo
cāsqz dauid vñū de pueris suis ait. Ace
des irruē in eū. Qui percussit illū et mor
tuus est. Et ait ad eū dauid. Sanguis

tuis sup caput tuū. Os enī tuū loqu
tū ē aduersū te dicēs: ego interfeci xpm̄
dñi. Plāxit autē dauid planctū huiusce
modi sup saul et sup ionathā filiū eius
et p̄cepit vt doceret filios iuda arcū. sic
scriptū est in libro iustoz. Et ait. Cōsi
dera israhel p̄ his q̄ mortui sūt sup excels
sa tua vulnerati. Incliti n̄c̄ sup mōtes
tuos interfecisti sunt. Quō ceciderūt for
tes. Nolite annunciare in geth. neqz an
nuncietis in cōpitis ascalonis: ne forte
letent filie philistim ne exultēt filie in
circumcisoz. Mōtes gellwez nec ros nec
pluuia veniant sup vos. Neqz sint agri
p̄mitiarū: qz ibi abiect⁹ est clype⁹ fortū.
clype⁹ saul q̄si nō esset vnctus oleo a san
guine interfectoz ab adipe fortū. Sa
gitta ionathe nunqz rediit retrosum. et
gladi⁹ saul nō est reuersus inanis. Saul
et ionathas amabiles et decore valde in
vita sua: ī morte qz nō sunt diuisi. Qui
lis velociores: leonibz fortiores. Filie is
rahel sup saul flete q̄ vestiebat vos cocci
no in delictis: q̄ p̄bebat ornāmēta aurea
cultui v̄o. Quō ceciderūt fortes in p̄
lio. Ionathas in excelsis tuis occisus ē.
Doleo sup te frater mi ionatha decore
nimis: et amabilis sup amorē mulierū.
Sicut mater vniciū amat filiū suū ita
ego te diligebā. Quō ceciderūt robusti
et pierūt arma bellica.

Igitur post hec consultuit dauid
dñm̄ dicēs. Nū ascendā in vnā
de ciuitatibus iuda. Et ait dñs
ad eū. Ascende. Dixitqz dauid. Quo a
scendā. Et r̄ndit ei. In hebr̄o. Ascendit
ḡ dauid et dueyroz ei⁹ achinoē ieraz
lites et abigail vxor nabal carmeli. sed et
viros q̄ erāt cū eo duxit dauid singulos
cū domo sua et manserūt in oppidis be
bron. Venerūtqz viri iuda et vixerunt
ibi dauid vt regnaret sup domum iuda.
Et nunciatus est dauid q̄ viri iates galaad
sepelissent saul. Misit ergo dauid
nuncios ad viros iates galaad. Dixitqz
ad eos. Benedicti vos a domino qui se
cistis misericordiam hanc cum domino
vestro saul: et sepelistis eum. Et nunc

Regum II

retribuet vobis quidē dñs misericordiā et veritate: et ego reddā gratiā eo q̄ feci stis verbū istud. **C**ōfortent manus v̄re et estote filij fortitudinis. **L**icet enī mortuus sit dñs vester saul: tñ me vnxit domus iuda in regē sibi. **A**bner autē filius ner p̄nceps exercitus saul tulit isboseth filiū saul. et circūdūxit eū p̄ castra regēq̄ cōstituit sup̄ galaath. et sup̄ gessuri. et sup̄ iegraxel. et sup̄ effraim. et sup̄ beniamin. et sup̄ israel vniuersum. **Q**uadrāginta annorū erat isboseth filius saul cū regnare cepisset sup̄ israel: et duobus annis regnauit. **S**ola autē domus iuda sequebat̄ dauid. **E**t fuit numerus dierū quos cōmoratus est dauid imperans in hebron super domum iuda septē annorū et sex mensū. **E**gressusq̄ est abner filius ner et pueri isboseth filij saul de castris in gabaon. **P**orro ioab filius saruie. et pueri dauid egressi sunt: et occurrerunt eis iuxta piscinā gabaon. **E**t cū in vnuz cōuenissent e regione sederūt hi in vna parte piscine: et illi ex altera. **D**ixitq̄ abner ad ioab. **S**urgāt pueri et ludāt corā nob̄. **E**t r̄ndit ioab. **S**urgāt **S**urrexerūt q̄ et trāsierūt nūero duodecim de beniamin ex pte isboseth filij saul. et duodecim de pueris dauid. **A**pprehēdōq̄ vnusq̄sq̄ capite cōparis sui defixit gladium in latus p̄trarij: et ceciderūt simul. **C**ocat̄q̄ est nomen loci illius ager robustorū in gabaon. **E**t ortū est bellū durum satis in die illa fugatusq̄ est abner et viri israel a pueris dauid. **E**rāt autē ibi tres filij saruie: ioab et abisai et asafel. **P**orro asafel cursor velocissim⁹ fuit q̄si vnus de capreis qui morant̄ in siluis. **P**ersequēbat̄ autē asafel abner et nō declinauit ad dexterā siue ad sinistrā omittēs psequi abner. **R**espexit itaq̄ abner post tergum suū et ait. **T**u ne es asafel. **Q**ui r̄ndit. **E**go sum. **D**ixitq̄ ei abner **E**clade ad dexterā siue ad sinistrā: et apprehende vnū de adolescentibz: et tolle tibi spolia ei⁹. **N**oluit autē asafel omittēre quin vrgeret eū. **R**ursumq̄ locutus est abner ad asafel. **R**ecede et noli me se

qui ne forte cōpellar̄ p̄fodere te in terrā et leuare nō potero faciē meā ad ioab fratrem tuū. **Q**ui audire p̄tempnit et noluit declinare. **P**ercussit q̄ eū abner auersa hasta in inguine et trāsfordit: et mortuus est in eodē loco. **P**erseq̄ q̄ trāsibāt p̄ locū illū in q̄ ceciderat asafel et mortuus erat subsistebāt. **P**ersequētibz autē ioab et abisai fugientē abner: sol occubuit. et venerūt vsq̄ ad collē aq̄ductus q̄ est ex aduerso vallis et itineris deserti i gabaon. **C**ōgregatiq̄ sunt filij beniamin ad abner et cōglobati in vnū cuneū. **S**teterūt in summitate tumuli vni⁹. **E**t exclamauit abner ad ioab et ait. **N**ū vsq̄ ad interitionē tuus mucro desinet? **A**n ignoras q̄ periculosa sit desperatio. **U**squeq̄ nō dicis p̄lo vt omittat p̄seq̄ fratres suos. **E**t ait moab. **V**iuat dñs. si locutus fuisses mane recessissz p̄ls p̄sequēs fratrem suū. **I**nsonuit q̄ ioab buccina et stetit oīs exercit⁹: nec p̄secuti sūt vltra isrl̄ neq̄ iniere certamē. **A**bner autē et viri ei⁹ abierūt p̄ cāp̄stria moab tota nocte illa. et trāsierūt iordanē et lustrata oī bechorō venerūt ad castra. **P**orro ioab reuersus omissō abner cōgregauit oēm populū et defuerūt de pueris dauid decē et nouē viri excepto asafele. **S**erui autē dauid p̄cusserūt de beniamin et de viris q̄ erāt cū abner trecētos seraq̄ita: q̄ et mortui sunt. **A**ulerūtq̄ asafel et sepelierūt eū in sepulcro patris sui in bethleē. **E**t ambulauerūt tota nocte ioab et viri q̄ erāt cum eo. et in ip̄o crepusculo puenerunt in hebron.

III
Acta est ergo lōga cōcertatio inter domū dauid et inter domū saulis: dauid p̄ficiens et semp̄ se ip̄o robustior domus autē saul decrescens q̄tidie. **N**atiq̄ sunt filij dauid i hebron. **F**uitq̄ primogenit⁹ eius ammō de achinoen iegrabelite. et post eū celeab de abigail vxore nabal carmeli. **P**orro tercius absalon filius maacha filie tholomai reas gessur. **Q**uartus autē adonias filius agith. **E**t quintus saphacias filius abithal. **S**ext⁹ q̄ hietraam de egla

uoxe dauid. **H**i nati sunt dauid in hebron. **C**ū ergo esset p̄liū inter domuz saul et domū dauid: abner filius ner regebat domū saul. **F**uerat autē sauli concubina noīe resp̄ha filia achia: ingressusq; est ad eā abner. **D**ixitq; isboseth ad abner. **Q**uare ingressus es ad concubinā patris mei? **Q**ui irat⁹ nimis pp̄t̄ uerba isboseth ait. **N**unquā caput canis ego sū aduersus iudā hodie qui fecerim misericordiā sup̄ domū saul p̄ris tui. et sup̄ fratres et primos ei⁹: et nō tradidi te ī manū dauid: et tu req̄sisti ī me q̄ argueres p̄ muliere hodie. **H**ec faciat deus abner et hec addat ei: nisi quō iurauit dñs dauid sic faciā cū eo ut transferat regnū de domo saul et eleuet thron⁹ dauid sup̄ israel et sup̄ iudā a dan vsq; berlabee. **E**t nō poterit r̄ndere ei quicq; qz meruebat illū. **V**isit ergo abner nūcios ad dauid in hebrō p̄ se dicētes. **C**uius ē terra **E**t ut loquerē. **F**ac mecū amicitias. et erit man⁹ mea tecū et reducā ad te vniuersū israel. **Q**ui ait. **O**ptime. **E**go faciā tecū amicitias: sed vnā rē peto a te dicēs. **N**ō videbis faciē meā anq̄ adduxeris mihi michol filiā saul: et sic uenies et uidebis me. **V**isit autē dauid nūcios ad isboseth filiū saul dicens. **R**edde uxorē meā michol quā respondi mihi centuz p̄putijs philistim. **V**isit q; isboseth et tulit eam a viro suo phaltiel filio lais. **S**equebaturq; eā vir suus plorās vsq; bahurim. **E**t dixit ad eū abner. **G**ladi et reuere **Q**ui reuersus est. **S**ermonē q; intulit abner ad seniores israel dicēs. **T**ā heri q; nudius tertius q̄rebatis dauid ut regnaret sup̄ uos. **N**unc q; facite qm̄ dñs locutus est ad dauid dicēs. **I**n manū serui mei dauid saluabo pplm̄ meū isrl̄ de manu philistim et oīm inimicorū eius. **L**ocutus est autē abner etiā ad beniamin **E**t abiit ut loquerē ad dauid in hebrō oīa q; placuerāt israeli et vniuerso beniamin: uenitq; ad dauid in hebrō cū uiginti uiris. **E**t fecit abner et uiris eius qui uenerant cum eo cōuiuium. **E**t dixit abner ad dauid. **S**urgā et cōgregē ad te

dñi meū regē omnē israel et ineam tecum sedus. et imperes omnib; sicut defiderat aīa tua. **C**ū ergo reduxisset dauid abner et ille isset in pace. statim pueri dauid et ioab uenerūt cesis latronib; cum preda magna nimis. **A**bner autē nō erat cum dauid in hebrō. qz iā dimiserat eum et p̄fectus fuerat in pace. et ioab et oīs exercitus q; erāt cū eo posse uenerāt. **N**unciatum est itaq; ioab a narrantib;. **V**enit abner filius ner ad regē et dimisit eum et abiit in pace. **E**t ingressus est ioab ad regē et ait. **Q**uid fecisti? **E**cce uenit abner ad te. **Q**uare dimisisti eū: et abiit et recessit? **I**gnoras abner filiū ner. qm̄ ad hoc uenit ad te ut deciperet te? sciret exitū tuū et introitū tuū et nosset oīa q; agis. **E**gressis itaq; ioab a dauid misit nūcios post abner. et rediit eū a cisterna syra ignorāte dauid **C**ūq; redisset abner in hebron seorsum adduxit eū ioab ad mediū porte ut loqueretur ei in dolo. et percussit illū ibi ī inguine. et mortuus est in ultione sanguinis asahel fratris eius. **Q**uō cū audisset dauid rem iam gestam ait. **M**undus ego sum. et regnū meū apud deū vsq; ī sempiternum a sanguine abner filij ner et ueniat sup̄ caput ioab et sup̄ oēm domū patris ei⁹: nec deficiat de domo ioab fluxum seminis sustinens et leprosus et tenens sulcum: et cadēs gladio et indigēs pane. **I**git̄ ioab et abisai frater eius interfecerūt abner eo q; occidisset asahel fratrem eorū in gabaon in p̄lio. **D**ixit autē dauid ad ioab et ad oēm pplm̄ qui erat cū eo. **S**cindite uestimēta ūra et accingimini sacco: et plāgite an̄ exequias abner. **P**orro rex dauid sequebat feretrum **C**ūq; sepelissent abner in hebrō. leuauit rex dauid uocē suā et fleuit sup̄ tumulū abner. **F**leuit autē et oīs p̄ls. **P**langēs q; rex et lugens abner ait. **N**equa q; ut mori solēt ignaui mortuus es abner. **M**anus tue ligatē nō sunt et pedes tui nō sunt cōpedib; aggrauati. sed sicut solent cadere corā filijs iniquitatis sic cor tuū. **C**ōgeminansq; omnis populus

fleuit sup eum. **C**ūq; venisset vniuersa
 multitudo cibū cape cū dauid clara ad
 huc die: iurauit dauid dicēs. **H**ec faciat
 mihi deus et hec addat si ante occasū so
 lis gustauero panē v' aliud quicq;. **D**is
 q; ppl's audiuit 7 placuerūt eis cūcta q̄
 fecit rex in aspectu ois ppli. **E**t agnouit
 oē vulg' 7 vniuersus isrl in die illa qm̄
 nō actū fuisse a rege vt occideret abner
 filius ner. **D**ixit q; rex ad seruos suos.
Nū ignoratis qm̄ pnceps et maximus
 cecidit hodie in isrl. **E**go autē adhuc deli
 catus 7 vnc' rex. **P**orro viri isti filij sar
 uie duri sunt mihi. **R**etribuat dñs fa
 cienti malū iuxta malitiā suā. **III**
Adiuit autē isboseth filius saul
 q' cecidisset abner in hebron: et
 dissoluce sunt man' eius. oisq;
 israel perturbatus est. **D**uo autē viri pnci
 pes latronū erāt filio saul: nomē vni ba
 naa et nomē alteri rechab filij remmon
 berothite de filijs beniamin. **S**i quidē
 et beroth reputata ē in beniamin. **E**t fu
 gerūt berothite in gethaim fuerūtq; ibi
 aduene vsq; ad tps illud. **E**rat autē iona
 the filio saul filius debilis pedib;. **Q**uin
 quennis enī fuit qm̄ venit nunci' de saul
 et ionatha ex ierachel. **T**ollēs itaq; eum
 nutrix sua fugit. **C**ūq; festinaret vt fu
 geret: cecidit. et claudus effectus est: ha
 buitq; vocabulū miphiboseth. **V**enien
 tes igif filij remmō berothite rechab et
 banaa: ingressi sunt seruēte die domuz
 isboseth. **Q**ui dormiebat sup stratū su
 um meridie: et ostiaria domus purgant
 triticū obdormiuit. **I**ngressi sunt autē
 domū latēt assumētes spicas tritici. et
 pcusserūt eū in inguine rechab 7 banaa
 frater eius et fugerūt. **C**um autē ingressi
 fuissent domū: ille dormiebat sup lectuz
 suū in cōclau. et percutientes interfece
 runt eū. **S**ublatoq; capite ei' abierūt
 per viā deserti tota nocte. et attulerunt
 caput isboseth ad dauid in hebron. **D**ixe
 runtq; ad regē. **E**cce caput isboseth filij
 saul inimici tui qui q̄rebat aiām tuā: et
 dedit dñs dño meo regi vltionē hodie de
 saul et de semini eius. **R**espondēs autē

dauid rechab et banaa fratri eius filijs
 remmon berothite: dixit ad eos. **Q**uic
 dñs qui eruit aiām meā de oī angustia.
 qm̄ eū qui annunciauerat mihi et dire
 rat: mortu' est saul qui putabat se p̄spe
 ra nūciare. tenui et occidi eū in ficelech
 cui oportebat me mercedē dare p̄ nun
 cio. **Q**uātomagis nūc cū hoies impij in
 terfecerūt virū innoxū in domo. ua su
 per lectū suū non querā sanguinē ei' de
 manu v'ra: 7 auferā vos de terra. **P**rece
 pit itaq; dauid pueris suis et interfece
 runt eos. p̄cidentesq; manus 7 pedes eo
 rum: suspendērūt eos sup piscinā in he
 bron. **C**aput autē isboseth rulerūt 7 sepe
 lierūt in sepulcro abner in hebrō. **V**

Et venerūt vniuersē tribu israhel
 ad dauid in hebrō: dicētes. **E**c
 ce nos os tuū et caro tua sum'.
Sed et heri et nudius tertius cum esset
 saul rex sup nos: tu eras educēs et redu
 cēs israhel. **D**ixit autē dñs ad te. **T**u pa
 scēs pplm meū isrl. et tu eris dux sup is
 rael. **V**enerūt q; 7 seniores isrl ad regē
 in hebrō. 7 p̄mit cū eis rex dauid fed'
 in hebrō corā dño. **V**ixerūtq; dauid i re
 gē sup isrl. **F**ili' triginta annoz erat da
 uid cū regnare cepisset et q̄draginta ani
 nis: regnauit. **I**n hebrō regnauit sup iu
 dam septē annis et sex mētib;. **I**n hie
 rusalē autē reguit triginta trib; anis sup
 omnē israhel et iudā. **E**t abiit rex et oēs
 viri qui erant cum eo in hierusalem ad
 iebuleum habitatorē terre. **D**ictumq;
 est dauid ab eis. **N**ō ingredieris nisi ab
 stuleris cecos et claudos dicēt es. **N**ō in
 gredietur dauid huc. **C**epit autē dauid
 arcē sion. hec est ciuitas dauid. **P**ropo
 suerat enī dauid in die illa premiū q' p̄
 cussisset iebuseū et terigisset domatū fi
 stulas. et abstulisset cecos et claudos o
 dientes animam dauid. **I**dcirco dicūt
 in puerbio. **C**ecus et claudus nō intra
 bunt templum. **H**abitauit autē dauid
 in arce sion: et vocauit eam ciuitatē da
 uid: et edificauit per gyrum a mello 7 in
 trinsecus. **E**t ingrediebatur proficiēs
 atq; succrescens. et dñs deus exercitūū

erat cū eo. **V**isit q̄ hirā rex tyros nunci-
cios ad dauid: 7 ligna cedrina 7 artifices
lignoz. artificesq; lapidū ad parietes et
edificauerūt domū dauid. **E**t cognouit
dauid qm̄ cōfirmasset eū dñs regē sup
israel. et qm̄ exaltasset regnū eius super
populū suū israhel. **A**cepit ergo dauid
adhuc cōcubinas et uxores de hierusalē
postq; venerat de hebrō. **N**atiq; sunt da-
uid et alij filij et filie. et hec noia eorū q
nati sunt ei in hierusalem. **S**amua et
sobad et nathan et salomon. et iabaar
et helisua 7 nepheg. et iaphia et helisama
et helida 7 heliseleth. **A**udierūt ergo phi-
listim q̄ uisissent dauid in regē sup is-
rael et ascenderūt uniuersū vt quererēt
dauid. **Q**uod cū audisset dauid descen-
dit in p̄sidiū. **P**hilistim autē uenies
diffusi sunt in valle raphaim. **E**t cōsu-
luit dauid dñm dicēs. **S**i ascendaz ad
philistim: et si dabis eos in manu mea
Et dixit dñs ad dauid. **A**scende qz dabo
philistim in manu tua. **V**enit ergo da-
uid in baalpharasim. et percussit eos ibi.
et dixit. **D**iuisit dñs inimicos meos co-
rā me: sicut diuidunt aq̄. **P**ropterea vo-
catū est nomē loci illi? baalpharasim et
reliquerūt ibi sculprilia sua q̄ tulit da-
uid et viri ei. **E**t addiderūt adhuc phi-
listim vt ascenderēt 7 diffusi sunt i val-
le raphaim. **C**ōsuluit autē dauid dñm.
Si ascendā cōtra philisteos: et tradas
eos in manū meas. **Q**ui r̄ndit. **N**ō ascē-
das cōtra eos: sed gyra post tergū eorū.
et uenies ad eos ex aduerso p̄iroz. **E**t cū
audieris sonitū clamoris gradiētis i ca-
cumine p̄iroz. tūc inibis p̄eliū. qz tunc
egrediet dñs añ faciē tuā vt percussit cas-
tra philistim. **F**ecit itaq; dauid sicut p̄-
ceperat ei dñs: 7 percussit philistim de ga-
baa vsq; dñ uenies geger.

C**VI**
Congregauit autē rursuz dauid
oēs electos ex israhel triginta mi-
lia. **S**urreritq; dauid et abiit 7
uniuersus p̄pls q̄ erat cū eo de uiris iu-
da vt adducerēt arcam dei: sup quā in-
uocātū est nomē dñi exercituum seden-
tis in cherubin sup eā. **E**t ipsuerūt ar-

cam dei sup plaustrū nouū. **T**uleruntq;
eā de domo aminadab q̄ erat in gabaa.
Oca autē et haio filij aminadab mina-
bāt plaustrū nouū. **C**ūq; tulissent eā de
domo aminadab q̄ erat i gabaa custodi-
ens arcā dei: haio p̄cedebat arcā dei: da-
uid autē et oīs israhel iudebant corā dño.
in omnib; lignis fabrefactis 7 cytharis
et lyrics et tympanis et fistris et cymba-
lis. **P**ostq; autē uenerūt ad arcā nachoz
extedit oca manū ad arcā dei et tenuit
eam. qm̄ calcitrabāt boues: et declinaue-
runt eam. **I**ratuq; est indignatōe dñs
cōtra ocam: 7 percussit eum super temeri-
tate: qui mortuus est ibijuxta arcā dei.
Cōtristatus est autē dauid eo q̄ per-
cussisset dñs ocam. et uocātū est nomē
loci illius percussio oca vsq; in diē hanc.
Et extimuit dauid dñm in diē illa di-
cens. **Q**uō ingredietur ad me arca dñi.
Ecce noluit diuertere ad se arcā dñi in
ciuitatē dauid: sed diuertit eā in domū
obededom gethei. **E**t habitauit arca do-
mini in domo obededom gethei tribus
mensib;: et bñdixit dñs obededō 7 oēm
domū eius. **N**unciatūq; est regi dauid
q̄ benedixisset dñs obededom et oīa ei?
p̄pter arcam dei. **D**ixitq; dauid. **I**bet
reducā arcā cum benedictione in domū
meā. **A**biit ergo dauid et adduxit arcā
dei de domo obededom in ciuitatem da-
uid cum gaudio: et erant cum dauid se-
ptem chori et uictima uituli. **C**ūq; tran-
scendissent qui portabant arcā dñi sex
passus. immolabāt bouem et ouē 7 arie-
tem. et dauid p̄cutiebat in organis ar-
migatis. et saltabat totis uirib; ante do-
minū. **P**orro dauid erat accinct? ephor
lineo: et dauid et omnis israhel ducebāt
arcam testamenti domini in iubilo 7 in
clangore buccine. **C**ūq; intrasset arca
domini in ciuitatem dauid: nichol filia
saul prospiciens per fenestram: uidit re-
gem dauid subsilientem atq; saltantez
coram domino: et desperit eum in corde
suo. et intreduxerunt arcam domini. et
imposuerunt eam in loco suo in medio
tabernaculi. quod tetenderat ei dauid.

Regum I

et obtulit dauid holocausta corā dño et pacifica. Cūq̄ cōpleisset offerēs holocausta et pacifica benedixit p̄plo in noīe dñi exercitiū. Et p̄tius est vnuerse multitudini israel: tā viro q̄ mulieri singulis collyridā panis vnā. et assaturā bubale carnis vnā et similit̄a fr̄ixā oleo. Et abiit oīs p̄pls vnusq̄sq̄ in domū suā. Reuersusq̄ ē dauid vt benediceret domui sue: et egressa michol filia saul in occursum dauid ait. **G**loriosus fuit hodie rex israel discooperiens se ante ancillas seruatorum suorum. et nudatus est quasi si nudetur vnus de scurris. Dixitq̄ dauid ad michol. **U**iuat dñs: q̄ ludā ante dñm q̄ elegit me potius q̄ patrē tuū et q̄ oēm domū eius: et p̄cepit mihi vt essem dux sup̄ p̄lm dñi in israel. Et ludā et vilior fiam plus q̄ factus sum: et ero humilis in oculis meis: et cū ancillis de q̄b locuta es gloriōsior a pareb. **I**git̄ michol filie saul nō est natus filius vsq̄ in diem mortis sue.

VII

Actū est autē cū sedisset rex i domo sua. et dñs dedisset ei requiē vniuersis ab inimicis suis dixit ad nathan p̄phetā. **V**ides ne q̄ ego habitē in domo cedrina: et arca dei posita sit in medio pellii. Dixitq̄ nathā ad regē. **D**ñe qd̄ est in corde tuo vade fac qd̄ dñs tecū ē. **F**actū est autē i illa nocte et ecce sermo dñi ad nathan dicēs. **T**ra de et loquere ad seruū meū dauid. **H**ec dicit dñs. **N**unquid tu edificabis mihi domū ad habitandū. **N**eq̄ enī habitauī in domo ex die illa qua eduxi israel de terra egypti vsq̄ in diē hanc: sed ambulabā in tabernaculo et in tētorio p̄ cūcta loca q̄ trāsiui cū oibz filijs israel. **N**unquid loquēs locutus sum ad vnā de tribubz israel cui p̄cepi vt pasceret p̄lm meū israel dicens. quare nō edificasti mihi domuz cedrinā. **E**t nūc hec dices seruo meo dauid. **H**ec dicit dñs exercitiū. **E**go tuli te de pascuis sequentes greges vt esses dux sup̄ p̄lm meū israel. et fui tecū in oībus vbiq̄ ambulasti. et interfeci vniuersos inimicos tuos a facie tua: feci

tibi nomē grande iuxta nomē magnorū q̄ sunt in terra. **E**t ponā locū p̄plo meo israel et plantabo eū: et habitabo cum eo et nō turbabit̄ amplius nec addent filij iniquitatis vt affligāt eū sicut pat̄. ex die qua p̄stitui iudices sup̄ p̄lm meū israel. **E**t requiē dabo tibi ab oibz inimicis tuis. **P**redicabitq̄ tibi dñs qd̄ domū faciat tibi dñs. **C**unq̄ cōpleti fuerint dies tui et dormieris cum patribz tuis suscitabo semē tuum post te. qd̄ egredietur de vtero tuo et firmabo regnū eius. **I**p̄e edificabit domū noi meo: et stabiliā thronum regni eius vsq̄ in sempiternum. **E**go ero ei in patrē et ip̄e erit mihi in filium. **Q**ui si iniquū aliud gesserit: arguam te in virga viroz et in plagis filioz hoīm. **M**isericordiā autē meā nō auferā ab eo sicut abstuli a saul quem amoui a facie mea. **E**t fidelis erit domus tua et regnū tuum vsq̄ in eternū ante faciē meam et thronus tuus erit firmus iugis. **S**ecūm oīa verba hec et iuxta vniuersas visionē istā: sic locutus est nathan ad dauid. **I**ngressus est autē rex dauid et sedit corā domino. et dixit. **Q**uis ego sum dñe deus et q̄ domus mea: qd̄ adduxisti me hucusq̄. **S**ed et hoc parū visum est in cōspectu tuo dñe deus: nisi loquerer etiā de domo serui tui in longinquū. **I**sta est enī lex adam dñe deus. **Q**uid ḡ addere poterit adhuc dauid vt loquar ad te. **T**u enim scis seruū tuū dñe deus. **P**ropter verbū tuum et firm cor tuū fecisti oīa magnalia hec ita vt notū faceres seruo tuo. **I**dcirco magnificatus es dñe deus: qd̄ nō est filius tui: neq̄ est deus extra te in oibz q̄ audiui in auribz n̄is. **Q**ue est autē vt p̄pls tuus israel gens in terra p̄p̄t quā iuuit deus vt redimeret eā sibi in p̄lm et poneret sibi nomē: faceretq̄ eis magnalia et horribilia sup̄ terrā a facie p̄p̄t̄i quē redemisti tibi ex egypto gentē et deū ei. **F**irmasti ei tibi p̄lm tuū israel in p̄lm sempiternū: et tu dñe deus factus es eis in deū. **N**ūc ḡ dñe deus verbū qd̄ locutus es sup̄ seruū tuū et sup̄ domū eius suscitā in sempiternum. et fac sicut locutus

es vt magnificet nomē tuū vsq; in sem-
piternū atq; dicat. **D**ñs deus exercitū
deus sup isrl. **E**t domus serui tui dauid
erit stabilita corā dño qz tu dñe exercitu-
um deus isrl reuelasti auriculā serui tui
dicēs. domū edificabo tibi p̄pterea inue-
nit seruus tu? cor suū vt oraret te orōe
hac. **N**ūc ḡ dñe deus tu es deus ⁊ verba
tua erūt vera. **L**ocutus es enī ad seruū
tuū bona hec. **I**ncipe ergo et benedic do-
mū serui tui vt sit in sempiternū corā
te: qz tu dñe de? locutus es: bñdictione
tua benedicetur domus serui tui in sem-
piternum.

VIII

Factū est autē post hec percussit da-
uid philistinū ⁊ humiliavit eos
et tulit dauid frenū tributi de
manu philistinū: et percussit moab: et mē-
sus est eos funiculo coequās terre. **M**ē-
sus est autē duos funiculos: vnū ad occi-
dendū ⁊ vnū ad viuificandū. **F**actusq;
est moab dauid seruies sub tributo. **E**t
percussit dauid adadecer filiū roob reges
loab: qm̄ p̄fect? est vt dñaret sup flumē
eufraten. **E**t captus dauid ex pte ei? mil-
le septingētis equitibus: et viginti milibus
peditū subneruauit oēs iugales currū
Dereliquit autē ex eis centū currus. **V**enit
qz syria damasci vt p̄fidū ferret adade-
cer regi soba. et percussit dauid de syria vi-
gintiduo milia viroz: et posuit dauid p̄-
fidium in syria damasci. factaq; est syria
dauid seruies sub tributo. **S**eruauitq;
dñs dauid in oībus ad q̄cūq; p̄fectus est.
Et tulit dauid arma aurea q̄ habebant
serui adadecer et detulit ea in hierusalē
et de bethe ⁊ de beroth. ciuitatibus adade-
cer tulit rex dauid es multū nimis: de q̄
fecit salomō oīa vasa erea in templo. et
mare enēū et columnas et altare. **A**udi-
uit autē thou rex emath q̄ percussisset da-
uid omne robur adadecer: et misit thou
iozam filiū suū ad regē dauid vt saluta-
ret eum p̄gratulans ⁊ gratias ageret eo
q̄ expugnasset adadecer et percussisset eū
Hostis q̄ppe erat thou adadecer. **E**t in
manu eius erāt vasa aurea et vasa ar-
gentea et vasa erea. que et ipsa sanctifica-

uit rex dauid dño cū argento ⁊ auro que
sanctificauerat de vniuersis gentibus q̄s
subegerat de syria ⁊ moab ⁊ filiis ammō
et philistinū et amalech ⁊ de manubijs
adadecer filij roob regis soba. **F**ecit qz
sibi dauid nomē cū reuertere? capta sy-
ria in valle salinarū cesis decē ⁊ octo mi-
libus. et in gebelem ad vigintitria milia
et posuit in idumea custodes statuitq; p̄-
fidius. **E**t facta est vniuersa idumea ser-
uies dauid: et seruauit dñs dauid in oī-
bus ad quecūq; p̄fect? est. **E**t regit dñs
sup oēm isrl. faciebat qz dauid iudiciū:
et iusticiā oī p̄p̄o suo. **J**oab autē fili? sar-
uie erat sup exercitū. **B**orro iosaphat fi-
lius abilud erat a p̄metarijs. ⁊ sadoch fi-
lius achitob. ⁊ achimelech fili? abiatthar
erāt sacerdotes: ⁊ saraias scriba. banaias
autē filius ioiade sup cerethi et seletthi.
Filij autē dauid sacerdotes erāt. **IX**

Et dixit dauid. **P**utas ne est ali-
quis q̄ remaneret in domo saul
vt faciam cum eo misericordiā
propter ionathan? **E**rat autē dauid de
domo saul seruus noīe siba. **Q**uē cūro-
cass? rex ad se dixit ei. **T**u ne sis siba. **E**t
ille r̄ndit. **E**go sum seruus tuus. **E**t ait
rex. **N**unq̄d supest aliquis de domo saul
vt faciā cum eo misericordiā dei. **D**ixit
qz siba regi. **S**upest filius ionathe: de bi-
lis pedibus. **U**bi inquit est? **E**t siba ad re-
gem. **E**cce ait in domo est machir filij
amihel in lodabar. **M**isit ergo rex dauid
et tulit eū de domo machir filij amihel
de lodabar. **C**um autē venisset miphil-
loseth filius ionathe filio saul ad dauid
corruit in faciem suā et adorauit. **D**ixit
qz dauid. **M**iphilloseth. **Q**ui respōdit.
Adsum seru? tuus. **E**t ait ei dauid. **N**e
timeas: qz faciēs faciā in te misericordiā
p̄pter ionathan patrē tuum: et restitua
tibi omnes agros saul patris tui et tu
comedes panē in mensa mea semper.
Qui adorās eum dixit. **Q**uis ego sum
seruus tuus. qm̄ respexisti super canem
mortuū similem mei. **L**ocauit itaq; rex
sibam puerum saul: et dixit ei. **O**mnia
quecūq; fuerūt saul ⁊ vniuersam domū

Regum II

eius tedi filio dñi tui. Operare igitur ei terrā tu et filij tui et serui tui et inferes filio dñi tui cibos vt alaf. Miphilofeth aut fil' dñi tui comedet semp panē sup mensam meā. Erāt autē sibe quindecim filij et viginti serui. Dixitq; siba ad regē Sicut iussisti dñe mi rex seruo tuo sic faciet seruus tuus. Et miphilofeth comedit sup mensam meā q̄si vnus de filijs regis. Dabebat autē miphilofeth filiū puulū noie micha. Dis vero cognatio domus sibe seruebat miphilofeth. Porro miphilofeth habitabat in hieru salē. q̄ de mēsa regis iugiter v̄scebāt. et erat claudus vtrōq; pede.

Actū est autē post hec vt mozeret rex filioꝝ ammō: et reguit anō filius eius p̄ eo. Dixitq; dauid Faciā miam cum anon filio naas. sicut fecit pater eius mecū misericordiā. Misit ergo dauid solans eū p̄ seruos suos sup p̄ris interitu. Cū autē venissent serui dauid in terrā filioꝝ ammō dixerunt p̄cipes filioꝝ ammō ad anon dñm suū Putas q̄ p̄pter honozē p̄ris tui miserit dauid ad te cōsolatores. et nō ideo ut te inuestigaret et exploraret ciuitatē: et eneteret eā misit dauid seruos suos ad te. Tulit itaq; anō seruos dauid: rasitq; dimidiā p̄tē barbe eoz et p̄cidit vestes eoz r̄. medias vsq; ad nates et dimisit eos. Quod cū nunciatū esset dauid: misit in occursum eoz. Erāt enī viri confusi turpiter valde. Et mandauit eis dauid Manete in hiericho donec crescat barba v̄ra: et tūc reuertimini. Vidētes autē filij ammō q̄ iniuriā. fecissent dauid miserūt et cōdixerūt mercede syrū roob. et syrū soba viginti milia peditū: et a rege maacha mille viros. et ab histob decem milia viroz. Quō cū audisset dauid: misit ioab et oēm exercitū bellatoꝝ. Egredi sunt ergo filij ammō et direxerūt aciē ante ipm introitū porte. Syrus autē soba et roob et histob et maacha seorsum erāt in campo. Vidēs ergo ioab q̄ p̄paratū esset aduersum se p̄eliū. et ex aduerso et post tergū. elegit sibi ex oib; ele

ctis israel. et instruxit aciē p̄tra syrū. reliquā autē p̄tē populi tradidit abilai fratri suo. Qui direxit aciē aduersū filios ammon. Et ait ioab. Si p̄ualuerint aduersum me syri: eris mihi i adiutoriu: si autē filij ammō p̄ualuerint aduersum te: auxiliabo tibi. Esto vir fortis: et pugnemus p̄ p̄lo n̄ro: et ciuitate dei nr̄i. Dñs autē faciet qd bonū ē i respectu suo. Inijt itaq; ioab et p̄p̄s q̄ erat cū eo certamen cōtra syros q̄ statim fugerūt a facie ei'. Filij autē ammō vidētes q̄ fugissent syri: fugerūt et ipi a facie abilai et ingressi sunt ciuitatē. Reuersusq; ē ioab a filijs ammō: et venit hierlm. Vidētes igit filij ammō qm̄ syr' expauit: et qm̄ corruissent corā isrl' congregati sunt p̄iter. Misit q; adadeceret et edunit syros q̄ erāt trās fluuiū et adduxit eoz exercitū. Sobach autē magister militie adadecer erat p̄nceps eoz. Quō cū nunciatū esset dauid: p̄traxit oēm israelē et transiit iordanē: venitq; in helā. Et direxerūt aciē syri ex aduerso dauid: et pugnaverūt p̄tra isrl'. Fugerūtq; syri a facie israel et occidit dauid de syris septingētos currus: et quadraginta milia equitū. et sobach p̄ncipem militie percussit: q̄ statim mortuus est. Vidētes autē vniuersi reges q̄ erāt in p̄sidio adadecer se victos esse ab israel: expauerūt et fugerūt quinquaginta et octo milia corā israel. Et fecerūt pacē cū isrl' et seruiērūt eis: timuerūtq; syri auxiliū p̄bere filijs ammō.

Actū est autē tertēte āno eo tpe q̄ solēt reges ad bella p̄cedere. Misit dauid ioab et seruos suos cū eo: et vniuersum isrl'. et vastauerunt filios ammō: et obsederūt rabba. Dauid autē remāsit in hierlm. Dū hec agerent accidit quadā die vt surgeret dauid de stratu suo post meridiē: et deambuleret in solario dom' regie: viditq; mulierē se lauante ex aduerso sup solariū suū. Erat autē mulier pulcra valde. Misit ergo rex et req̄siuit q̄ esset mulier. Nunciatumq; est ei q̄ ipa esset bersabee filia heliam vxor vrie ethi. Misit itaq; dauid

nuncijs tulit eā. **Q**ue cū ingressa esset ad illū: dormiuit cū ea. **S**tatimq; sanctificata est ab immūditia sua ⁊ reuerla est domū suā pcepto fetu. **V**isitq; nūcavit dauid ⁊ ait. **C**ōcepi. **V**isit autem dauid ad ioab dicens. **V**itte ad me vriam et hui. **V**isitq; ioab vriā ad dauid. **E**t venit vrias ad dauid. **Q**uestiuitq; dauid q; recte ageret ioab ⁊ ppls: ⁊ quō am ministraret bellū. **E**t dixit dauid ad vriā. **V**ade in domū tuā et laua pedes tuos. **E**t egressus est vrias de domo regis secutusq; est eū cū regis. **D**ormiuit autē vrias an portā dom' regie cū alijs seruis dñi sui et nō descendit ad domū suā. **N**unciatusq; est dauid a dicentib;. **N**on iuit vrias in domū suā. **E**t ait dauid ad vriā. **N**unquā nō de via venisti. **Q**uare nō descendisti in domū tuā. **E**t ait vrias ad dauid. **A**rca dei ⁊ israel et iuda habitant in papilionib;: et dñs meus ioab ⁊ serui dñi mei sup faciē terre manent: et ego ingrediar domū meā vt comedā et bibā et dormiā cū proze mea. **P**er salutē tuā ⁊ p salutē aie tue nō faciā rē hanc. **A**it ergo dauid ad vriā. **M**ane hic etiāz hodie et cras dimittā te. **M**ansit vrias in hierusalē in die illa ⁊ altera: et vocauit eū dauid vt comederet corā se ⁊ biberet: et inebriauit eū. **Q**ui egressus vespere dormiuit in stratu suo cū seruis dñi sui: et in domū suā nō descendit. **F**actum est ergo mane ⁊ scripsit dauid eplam ad ioab. **M**isitq; p manū vrie scribens i epistola. **P**onite vriam ex aduerso belli vbi fortissimū est preliū: et derelinqute euz vt pcussus intereat. **I**git cum ioab obfideret vrbem posuit vriā in loco vbi sciebat viros esse fortissimos: egressiq; viri de ciuitate bellabāt aduersum ioab. ⁊ ceciderūt de p'plo seruoꝝ dauid ⁊ mortuus est etiā vrias et huius. **V**isit itaq; ioab ⁊ nunciavit dauid oīa verba filij: pcepitq; nuncio dicens. **C**ū cōpleueris vniuersos sermones belli ad regē. si euz videris indignari et dixerit: qre accessistis ad murum vt preliaremini: an ignorabatis q multa desup ex muro tela mittant. q̄s

peccussit abimelech filiū hierobal. nōne mulier misit sup eū fragmē mole de muro: et interfecit eū in ihebes. qre iuxta murū accessistis: dices. **E**t nā seruis tuus vrias et huius occubuit. **A**bijt ergo nuncius et venit ⁊ narrauit dauid oīa q ei pceperat ioab. et dixit nuncius ad dauid. **P**reualuerūt aduersum nos viri. ⁊ egressi sunt ad nos in agrū. **N**os autē facti impetu psecuti eos sum' vq; ad portā ciuitatis: ⁊ direxerūt iacula sagittarū ad seruos tuos ex muro desup: mortuiq; sunt de seruis regis. **Q**uin etiā seru' tuus vrias et huius mortuus ē. **E**t dixit dauid ad nunciū. **N**ec dices ioab. **N**on te frangat ista res. **C**larus enī euē' est belli: et nūc hunc et nūc illū psumit gladius. **C**ōforta bellatores tuos aduersus vrbem vt destruas eā: et exhortare eos. **A**udiuit autē proz vrie q mortuus esset vrias vir suus. ⁊ planxit eū. **T**ransactiq; luctu misit dauid ⁊ introduxit eā i domū suā. ⁊ facta est ei proz: peperitq; ei filiū. **E**t displicuit verbū hoc qd fecerat dauid coram domino. **XII**

Misit ergo dñs nathā ad dauid. **Q**ui cū venisset ad eū: dixit ei. **R**esponde mihi iudiciuz. **D**uo viri erāt in ciuitate vna: vnus diues et alter paup. **D**iuies hēbat oues ⁊ boues plurimos valde. paup autē nihil habebat omnino preter ouē vnā paruulam quā emerat et nutrierat: ⁊ que creuerat apud eū cū filijs eius. simul de pane illius comedēs et de calice eius bibens: et in sinu illius dormiēs: eratq; illi sicut filia. **C**ū autē pegrinus quidā venisset ad diuitē: parcens ille sumere de ouibus et de lobus suis. vt exhiberet cōuinū pegrino illi qui venerat ad se. tulit ouē viri paupis ⁊ pparauit cibos hōi qui venerat ad se. **I**ratu autē indignatōe dauid aduersus hōiem illū nimis: dixit ad nathā. **C**liuit dñs: qm̄ filius mortis est vir qui fecit hoc. **Q**uem reddet in quadruplū: eo q fecerit verbū istud et nō pepercerit. **D**ixit autē nathan ad dauid. **T**u es ille vir qui fecisti hanc rem. **N**ec dicit dñs

teus israel. Ego vixi te in regē sup israhel: et ego te et ui de domo saul. et dedi tibi domū dñi tui: et uxores dñi tui in finu tuo dedi q̄ tibi domū israhel: et iuda: et si parua sunt ista: adiciā tibi multo maiora. Quare ḡ cōtempisti verbū dñi ut faces malū in p̄spectu meo. Et iā et hū p̄cussisti gladio: et uxore illius accepisti in uxore tibi: et interfecisti eū gladio filiorū ammon. Quamobrem nō recedet gladi⁹ de domo tua vsq̄ in sempiternū eo q̄ de spereris me: et tuleris uxore vrie et hui⁹ ut esset uxor tua. Itaq̄ hec dicit dñs. Ecce ego suscitabo sup te malū d̄ domo tua et tollā uxores tuas in oculis tuis: et dabo primo tuo: et dormiet cū uxore tuis in oculis solis huius. Tu enī fecisti abscondite. ego autē faciā verbū istud in p̄spectu ois israhel et in cōspectu solis huius. Et dixit dauid ad nathā. Peccaui dño. Dixitq̄ nathā ad dauid. Dñs q̄ trāstulit peccatū tuum. Nō morieris. Clerum tamē quoniā blasphemare fecisti inimicos nomē dñi p̄pter verbū hoc. filius q̄ natus est tibi morte morietur. Et reuersus est nathan in domū suam. Percussitq̄ dñs paruulū quē peperit uxor vrie dauid: et deperatus est. Deperatusq̄ est dauid dominum pro paruulo et ieiunauit dauid ieiunio. et ingressus seorsum iacuit super terram. Venerunt autem seniores domus eius cogentes eū ut surgeret de terra. Qui noluit: nec comedit cū eis cibū. Accidit autē die septima ut moreret infans timuerūtq̄ serui dauid nūciare ei q̄ mortuus esset paruulus: dixerūt enim. Ecce cū paruulus adhuc uiueret loquebamur ad eū et nō audiebat vocē nostram: q̄tō magis si dixerimus mortu⁹ est puer se affliget. Cū ergo dauid audisset seruos suos musicantes: intellexit q̄ mortuus esset infantulus. Dixitq̄ ad seruos suos. Nū mortuus est puer. Qui rñderūt ei. Mortuus est. Surrexit ergo dauid de terra: et lot⁹ vinctusq̄ ē. Cūq̄ mutasset vestē: ingressus est domū dñi et adorauit: et venit in domū suā petiuitq̄ ut poneret ei panes

et comedit. Dixerūt autem ei serui sui. Quis est sermo quē fecisti. Propter infantē cū adhuc uiueret ieiunasti et flebas: mortuo autē puero surrexisti et comediti panē. Qui ait. Propter infantē dū adhuc uiueret ieiunavi et fleui. Dicebā enī. Quis scit si forte donet eum mihi dñs et uiuat infans. Nunc autem quia mortuus est: quare ieiuno. Nunquid potero reuocare eū amplius. Ego vadā magis ad eū: ille vero nō reuertet ad me. Et cōsolatus est dauid bersabee uxore suā. ingressusq̄ ad eam dormiuit cū ea. Que genuit filiū: et vocauit nomē eius salomō. et dñs dilexit eū. Misitq̄ eum in manu nathan p̄phete. et vocauit nomē eius amabilis dño eo q̄ diligeret eū dñs. Igit̄ pugnabat ioab cōtra rababath filiorū ammon: et expugnabat urbem regiam. Misitq̄ ioab nuncios ad dauid dicēs. Dimicavi aduersum rabba. et capiēda est urbs aquarū. Nūc igit̄ cōgrega reliquā p̄tē ppli: et obfide ciuitatē et cape eam. ne cū a me vastata fuerit urbs noie meo ascribat victoria. Congregauit itaq̄ dauid oēm pplm et p̄fectus est aduersum rabba. Cūq̄ dimicasset cepit eam. Et tulit diadema regis eorū de capite ei⁹: pondus auri talentū hñs gemas p̄ciosissimas: et impositū est sup caput dauid. Sed et predā ciuitatis asportauit multā valde. pplm q̄ eius adducēs: serauit: et circumegit sup eos ferrata carpenta. Diuisitq̄ cultris: et tradidit in tyro laterū. Sic fecit vniuersis ciuitatib⁹ filiorū ammon. Et reuersus ē dauid: et ois exercit⁹ in hiernsalē. **CXIII**

Actū est autē post hec ut absalō filij dauid sorore speciosissimā concubulo thamar adamaret anno filij dauid et deperiret in eā valde ita ut p̄pter amorē ei⁹ egrotaret: q̄ cū esset virgo difficile ei uidebat ut quippiā in boneste ageret cum ea. Erat autē annon amicus noie ionadab filij semmaa fratris dauid vir prudens valde. Qui dixit ad eū. Quare sic attenuaris macie filij regis per singulos dies. Lux non indicas

Mibi. Dixitq; eis ammon. Thamar soror fratris mei absalon amo. Cui rñdit ionadab. Cuba sup lectū tuū ⁊ languorē simula: cūq; venerit p̄ tuus vt visitet te dic ei. Veniat oro thamar soror mea vt det mihi cibū: et faciat pulmentū vt comedā de manu ei? Accubuit itaq; ammon ⁊ q̄si egrotare cepit. Cūq; venisset rex ad visitandū ait ammon ad regē. Veniat obsecro thamar soror mea vt faciat in ocul' meis duas sorbitiūculas. ⁊ cibū paratū capiā de manu eius. Misit ḡ dauid ad thamar domū dicēs. Veni in domū ammon fratris tui ⁊ fac ei pulmentū. Venitq; thamar i domū ammon fratris sui. ille autē iacebat. Que tollēs farinam cōmiscuit ⁊ hāfaciēs in oculis ei? coxit sorbitiūculas tollēsq; qđ coxerat effudit et posuit corā eo: ⁊ noluit comedere. Dixitq; ammon. Excite vnūq; a me. Cūq; eiecisset oēs: dixit ammon ad thamar. Infer cibū in clauū vt vescar de manu tua. Tulit ḡ thamar sorbitiūculas q̄s fecerat ⁊ intulit ad ammon fratrē suū i clauū. Cūq; obtulisset ei cibū apprehēdit eam et ait. Veni cuba mecū soror mea. Que rñdit ei. Noli frater mi noli opprimere me: neq; enī h̄ fas ē in isrl. Noli facere stultitiā hāc. Ego enī ferre nō potero obprobriū meū ⁊ tu eris q̄si vnus de insipientib; in isrl quin pot' loq̄re ad regem: et nō negabit me tibi. Noluit autē ammon acq̄scere p̄cib; eius. sed p̄ualēs virib; oppressit eā: et cubauit cū ea. Et erosam eā habuit odio magno nimis ita vt maius esset odiū qđ oderat eā: amore quo ante dilexerat. Dixitq; ei ammon. Surge ⁊ vade. Que rñdit. Maius est boemalū qđ nūc agis aduersus me qđ antefecisti expellēs me. Et noluit audire eā: sed vocato puero qui ministrabat ei dixit. Excite hanc a me foras et claude ostiū post eā. Que induta erat talari tunica. huiusmodi enī filie regis virgines vestib; vtebant. Eiecit itaq; eā minister illius foras: clausitq; fores post eā. Que aspergens cinerē capiti suo scissa talari tunica impositisq; manib; super caput

suū: ibat ingrediēs et clamās. Dixit autē ei absalon frater suus. Numqd ammon frater tuus ꝑcubuit tecū? Sed nūc soror tace frater tuus ē. Neq; affugas cor tuū ꝑ hac re. Mansit itaq; thamar p̄ta: bescens in domo absalon fratris sui. Cū autē audisset rex dauid verba hęc: cōtristatus est valde. et noluit cōtristare spiritū ammon filij sui: qm̄ diligebat eū. qđ primogenit' erat ei. Porro nō est locutus absalon ad ammon nec malū nec bonū. Oderat enī absalon ammon eo qđ violasset thamar sororē suā. Factū est autē post tps biennij vt tonderent oues absalon in balafor qđ est iuxta effraim. Errocavit absalon oēs filios regis venitq; ad regē et ait ad eū. Ecce tondetur oues seruiti veniat oro rex cū seruis suis ad seruitiū suū. Dixitq; rex ad absalon. Noli filii mi: noli rogare vt veniamus oēs: ⁊ grauemus te. Cū autē cogeret eū et nolisset ire: bñdixit ei. Et ait absalon ad dauid. Si nō vis venire: veniat obsecro nobi scū saltē ammon frater me'. Dixitq; gladius rex. Nō est necesse vt vadat tecum. Coegit itaq; absalon eū: et dimisit cū eo ammon ⁊ vniversos filios regis. Feceratq; absalon iuuiū q̄si cōiuuiū regis. Precepit autē absalon pueris suis dicēs. Obseruate cū temulētus fuerit ammon vino ⁊ dixerō vobis. ꝑcutite eū et interficite: nolite timere. Ego enī sum qui ꝑcipio vob;. Rotramini ⁊ estote viri fortes. Fecerūt ergo pueri absalon aduersū ammon sicut ꝑceperat eis absalon. Surgētēq; oēs filij regis ascenderūt singulimulas suas ⁊ fugerūt. Cūq; adhuc ꝑgerēt in itinere: fama puenit ad dauid dicēs. Percussit absalon oēs filios regis et nō remāsit ex eis saltē vn'. Surrexit itaq; rex dauid: et scidit vestimēta sua et cecidit sup terrā: et oēs sui illi' qđ assistebant ei sciderūt vestimenta sua. Rñdēs autē ionadab filius semma fratris dauid dixit. Ne estimet dñs me' rex qđ oēs pueri regis occisi sint. Ammon solus mortuus est: qm̄ in odio absalon erat positus ex die qua oppressit thamar sororē eius

Tholomai

Maarcha
Thamar
absalon

Ammon

Thamar allegat h̄. Pa. ha. dicitur qđ dauid cepit mrem thamar in bello. et cōtinuā in quibus n̄ deus. ⁊ accepit eā vxore. hęc rñdit h̄r eā sp̄gnata de viro que ꝑq habueat. h̄ns in vtro ista thamar. Et ideo nō eā filia nāl ip̄iq; d̄: ꝑ qđ filia ei; potest eā habē vxore h̄ lege. Joseph. lib. 1. ca. 9. Et hęc qđc̄ dicebat: volens ad p̄ns / eū ꝑculā hęc iꝑetū declinare. Hystoria scolastica. hoc aiebat vt s̄ fat fugēt mang ei; qđ em̄ fas eā h̄ lege. vt qđ dicit sororē ex p̄re. Cū qđa def̄minat hoc dom̄ eē si sunt abo ei; dē ppli. Hęc autē fueat de matre geneli maarcha, qua dauid cepat: et ita tradit eos potuisse fieri quogē. Dauid in pho rapta per resāie et unguib; p̄nsis h̄ lege. eā vxore sibi dauid soriasse: et ex ea generasse thamar et absalom

pho. et resāie et unguib; p̄nsis duxerāt eā h̄ lege in vtr. Tholmai pater fuit maarcha matris absalon: qua dicit hebrei a

Regum II

Nunc ergo ne ponat dñs meus rex sup
cor suū verbū istud dicēs. oēs filij regis
occisi sunt: qm̄ ammō sol⁹ mortuus est
Fugit autē absalō. Et eleuauit puer spe/
culator oculos suos et aspexit: et ecce po/
pulus multus ueniebat p̄ iter deuiū ex/
latere mōtis. Dixit autē ionadab ad regē
Ecce filij regis adsunt iuxta verbū serui
tui: sic factū est. Cūq; cessasset loqui ap/
paruerūt ⁊ filij regis. Et intrātes leua/
uerūt uocē suā et fleuerūt. Sed ⁊ rex et
oēs serui ei⁹ fleuerūt: ploratu magno ni/
mis. Porro absalō fugiēs abiit ad tholo/
mai filiū āmiur regē gessur. Lunt ḡ da/
uid filiū suū ammō multis dieb. Absa/
lon autē cū fugisset ⁊ uenisset in gessur fu/
it ibi trib⁹ annis: cessauitq; rex dauid p/
sequi absalon eo qd̄ cōsolatus esset super
ammon interitu.

XIII

Intelligens autē ioab fili⁹ saruie
q̄ cor regis uersum esset ad ab/
salon misit thexuā et tulit inde
mulierē sapientē. dixitq; ad eā. Lugere
te simula ⁊ induere ueste lugubri: et ne
ungaris oleo ut sis q̄si mulier iā pluri/
mo tpe lugēs mortuū. ⁊ ingredieris ad
regē. et loqris ad eū sermones huiusce/
modi. Posuit autē ioab uerba in ore ei⁹.
Itaq; cū ingressa fuisset mulier thexui/
tes ad regē: cecidit corazeo sup terrā et
adorauit et dixit. Serua me rex. Et ait
ad eā rex. Quid cause habes. Que rñdit
Deu mulier uidua ego sum. Mortuus
est enī uir meus ⁊ ancille tue erāt duo fi/
lij qui rixati sunt aduersus se i agro: nul/
lusq; erat q̄ eos phibere posset: et percussit
alter alterū ⁊ interfecit eū. Et ecce psur/
gens vniuersa cognatio aduersum an/
cillā tuā: dixit. Trade eū qui percussit fra/
trē suū ut occidam⁹ eū. p̄ aia fratris sui
quē interfecit. et te leam⁹ herede: ⁊ q̄rūt
extinguere scintillā meā q̄ relicta est: nō
supsit uiro meo nomē et reliquie super
terrā. Et ait rex ad mulierē. Glade in do/
mū tuā ⁊ ego iubeto p̄ te. Dixitq; muli/
er thexuites ad regē. In me dñe mi rex
fit iniquitas et in domo patris mei rex
autē et thronus eius fit innocens. Et

ait rex. Qui cōtradixerit tibi: adduc eū
ad me ⁊ ultra nō addet ut t̄gat te. Que
ait. Recordet rex dñi dei sui: ut nō mul/
tiplicent primi sanguinis ad uoliscendū
et nequaq; interficiant filiū meū. Qui
ait. Quia dñs: qd̄ nō cadet de capillis fi/
lij tui sup terrā. Dixit ergo mulier. Lo/
qua ancilla tua ad dñm meū regē uer/
bū. Et ait. Loqre. Dixitq; mulier. Qua
re cogitasti huiusmodi rē p̄ pplm̄ dei:
locutus est rex uerbu istud ut peccet ⁊ nō
reducat eiectū suū: Oēs morimur q̄si
aqua delabimur in terrā q̄ nō reuertit.
Nec uult deus p̄ire aīaz: s; retractat co/
gitās ne penit⁹ peat q̄ abiectus est. Nūc
igit ueni et loquar ad dñm meū regem
uerbū h̄ p̄nte p̄lo. Et dixit ancilla tua.
Loquar ad regē: si quō faciat rex uerbuz
ācille sue. Et audiuit rex ut liberaret an/
cillā suā de manu oīm q̄ uolebāt de here/
ditate dñi delere me et filiū meū simul.
Dicat ergo ancilla tua ut fiat uerbu dñi
mei regis sicut sacrificiū. Sicut enī an/
gelus dñi: sic est dñs meus rex ut nec be/
nedictōe nec maledictōe moueat. Uñ ⁊
dñs deus tu⁹ est tecū. Et rñdens rex di/
xit ad mulierē. Ne abscondas a me uerbu
quō te interrogo. Dixitq; ei mulier. Loq/
re dñe mi rex. Et ait rex. Nunqd̄ manus
ioab tecū ē in oībz istis. Rñdit mlr ⁊ ait.
Per salutē aīe tue dñe mi rex nec ad si/
nistrā nec ad dexterā est ex oībz his q̄ lo/
cutus ē dñs meus rex. Seru⁹ enī tuus
ioab ip̄e p̄cepit mihi et ip̄e posuit in os
ancille tue oīa uerba hec ut uerterē figu/
rā sermōis hui⁹. Seru⁹ tu⁹ enī ioab p̄ce/
pit istud. tu autē dñe mi rex sapiēs es: si/
cut habet sapiām angelus dei ut intelli/
gas oīa sup terrā. Et ait rex ad ioab. Ec
ce placatus feci uerbu tuū. Glade ergo ⁊
reuoca puerū absalō. Cadēsq; ioab sup
faciē suā in terrā adorauit ⁊ benedixit re/
gi. Et dixit ioab. Hodie intellexit seru⁹
tuus: quia inueni gratiā in oculis tuis
dñe mi rex. Fecisti enī sermonē dñe mi
rex serui tui. Surrexit ergo ioab ⁊ abiit
in gessur ⁊ adduxit absalon in hierusalē.
Dixit autem rex. Reuertatur in domū

no i gessur apud tolmata
rege pby annis. et i yelam in
reueratq no vfo pze duobz
moatq fuit dms et seruo ad
fanc pms vobit et tot eu
p duellione ppaunt r

hies No qd at a nos Guadragesig agebat ang ex eo pte quo
fuit nobe tate cu sar doaba hxxv pp' d' t' remt. Et immo hie
ide qdragesig ang pout vt mostret dms vltioz iustitiaz sup d'
eo q obime lery sar doate fefellit. et pp' eu tot sar doata redit fia
fuit Si ves qd eos quatuor apnos astruit voluit ab eo qpe q ab falo
frem sui amo d' fent v' fad i' p' qd quo p' d' d' v' d' d' i' h' e' d' d' i' s' e'
errae si p' f' r' u' a' i' g' f' u' i' t' i' u' e' m' e' t' C' u' v' o' i' q' a' b' f' a' l' o' n' i' s' e' r' e' f' e' r' o' h' i' m' (m)

suā, et faciē meā nō videat. Reuersus est
itaq absalō in domū suā: et faciē regis nō
vidit. Porro sic absalō vir nō erat pul-
cer in oī isrl' et de cor' nimis. Vestigio pe-
dis vsq ad verticē nō erat in ea vīla ma-
cula. Et qñ tōdebat capillū semel aut ī
anno tōdebat: qz grauabat eū celaries:
ponderabat capillos capitis sui ducētis
siccis pōdere publico. Nati sunt aut ab-
salon filij tres: et filia vna noīe thamar
elegātis forme. Nāstiq absalō in hieru-
sale duobz annis et faciē regis nō vidit.
Visit itaq ad ioab vt mitteret eum ad
regē. Qui noluit venire ad eū. Cūq se-
cūdo misisset: et ille noluisset venire ad
eū dixit seruis suis. Scitis agrūz ioab
iuxta agrū meū habentē messez hordei.
Ite igit et succēdite eū igni. Succēde-
runt g serui absalō segetē igni. Et venien-
tes serui ioab scissis vestibz suis dixerūt
Succēderūt serui absalō p' agri igni.
Surrexitq ioab et vxit ad absalō in do-
mū ei' et dixit. Quare suscēderūt serui
tui segetē meā igni. Et rñdit absalō ad
ioab. Vixi ad te obsecrās vt venires ad
me et mittere te ad regem et diceres ei.
Quare veni de gessur? Veli' mihi erat
ibi esse. Obsecro g vt videā faciē regis.
Q si memor est iniquitatis mee: inter-
ficiat me. Ingressus itaq ioab ad regē
nunciauit ei oīa. Vocatusq est absalon
et intrauit ad regem: et adorauit sup fa-
ciem terre corā eo. Osculatusq est rex
absalon.

XV

Igitur post hec fecit sibi absalon
currus et equites et quinquagin-
ta viros q pcederēt eū. Et ma-
ne cōsurgens absalō stabat iuxta introi-
tū porte in via: et oēm virū q hēbat ne-
gociū vt veniret ad regē iudiciū vocabat
absalō ad se et dicebat. De q ciuitate es
tu. Qui rñdens aiebat. Ex vna tribu is-
rael ego sum seru' tuus. Rñdebatq ei
absalō. Quidenē mihi sermones tui boni
et iusti sed nō est q te audiat p'stitutus a
rege. Dicebatq absalō. Quis me cōsti-
tuat iudicē sup terrā vt ad me veniant
oēs q habēt negociū et iuste iudicē?

et cū accederet ad eū homo vt salutare
illū: extēdebat manū suā: et apprehēdens
oculabat eū. Faciebatq hoc oī israel ve-
nienti ad iudiciū vt audiret a rege. et sol-
licitabat cor da viroz israel. Poli qdra-
ginta aut annos dixit absalō ad rege da-
uid. Quidā et reddā vota mea q roui dño
in hebrō. Clouēs eni rouit seru' tuus cū
esset in gessur syrie dicēs. Si reduxerit
me dñs in hierusalē sacrificabo dño. Di-
xitq ei rex dauid. Quidē i pace. Et surre-
xit et abiit in hebrō. Vixit aut absalon ex-
ploratores in vniuersas tribu isrl' dicēs.
Statim vt audieritis clangorē buccine
dicit e. Regnabit absalō in hebrō. Por-
ro cū absalō ierūt ducētū viri de hierusa-
lē vocari eūtes simplici corde et causam
peni' ignorātes. Accersuit qz absalon
achitofel gilōnū p'siliariū dauid de ciui-
tate sua gilo. Cūq imolaret victimas
facta est p'uratio valida. populuscq con-
currēs augebat cū absalō: venit igit nū-
cius ad dauid dicēs. Toto corde vniuer-
sus isrl' sequit absalon. Et ait dauid ser-
uis suis q erāt cū eo in hierusalē. Sur-
gite fugiamus: neq eni erit nobis effu-
gium a facie absalon. Festinate egredi:
ne forte veniēs occupet nos: et impellet
sup nos ruinā: et pcutiat ciuitatē in ore
gladij. Dixerūtq serui regis ad eū. Dia-
q cūq pcepit dñs noster rex libenter exe-
quimur serui tui. Egressus est g rex v-
niuersa domus eius pedibz suis. Et reli-
quit rex decē mulieres cōcubinas ad cu-
stodiendū domū. Egressus rex et oīs is-
rael pedibz suis stetit pcul a domo. et vni-
uersi serui ei' ambulabāt iuxta eū. et le-
giones cerethi et seletthi et oēs gethxi pu-
gnatores validi sexcenti viri q eū secu-
ti fuerāt de geth: pedites pcedebāt regē.
Dixit aut rex ad ethai gethxi. Cur vis
nobiscū? Reuertere et habita cū rege.
qz pegrin' es et egressus es de loco tuo.
Deri venisti: et hodie compelleris nobi-
scum egredi. Ego autēz vadam quo iu-
rus sum. Reuertere et reduc tecum fra-
tres tuos. et dominus faciet tecum mi-
sericordiam et veritates: quia ostendisti

Regum II

gratia et fide. Et respondit ethai regi dicens. **Q**uiuit dominus et viuit dominus meus rex: quoniam in quocumque loco fueris dominus mi rex siue in morte siue in vita: ibi erit seruus tuus. Et ait dauid ethai. Veni et transi. Et transiuit ethai getsemani et repperit omnes viros qui cum eo erant et reliquam multitudinem. **D**ominus flebat voce magna: et vniversus populus transibat. Rex quoque transgrediebatur torrentem cedron et cunctus populus incedebat per viam oliue que respicit ad desertum. Venit autem sadoch sacerdos et vniversi leuite cum eo portantes arcam federis dei: et deposuerunt arcam dei. Et ascendit abiatthar: donec expletus esset omnis populus qui egressus fuerat de ciuitate. Et dixit rex ad sadoch. Reporta arcam dei in urbem. **S**i inuenero gratiam in oculis domini: reducet me et ostendet mihi eam et tabernaculum suum: si autem dixerit mihi: non placet. **P**rosum faciat quod bonum est coram se. Et dixit rex ad sadoch sacerdotem. **Q**ui desideras reuertere in ciuitatem in pace. et achimaas filius tuus et ionathan filius abiatthar duo filij vestri sint vobiscum. **E**cce ego abscondar in capestribus deserti donec veniat sermo a vobis indicans mihi. **R**eporterunt ergo sadoch et abiatthar arcam dei in hierusalem et manserunt ibi. **P**orro dominus ascendebat cliuam oliuarum scandens et fletus. nudis pedibus incedens et opto capite. **S**ed et omnis populus que erat cum eo opto capite ascendebat plorans. **N**unciat tamen autem dauid quod achitofel esset in coniuratione contra absalonem. **D**ixit ergo dauid. **I**nsatua quoniam domino consiliu achitofel. **C**um ascenderet dauid summum montem quem adoraturus erat dominus: ecce occurrit ei chusi arachites scissa veste et terra pleno capite. **E**t dixit ei dauid. **S**i veneris mecum eris mihi oneri: si autem in ciuitatem reuertaris et dixeris absaloni: seruus tuus sum rex. **P**atere me viuere sic fui seruus patris tui: si ero seruus tuus dissimulabis consiliu achitofel. **D**abes autem tecum sadoch et abiatthar sacerdotes: et omnes verbum quodcumque audieris in domo regis indicabis sadoch et abiatthar sacerdotibus. **S**unt enim cum eis duo filij eorum achimaas filius sadoch. et ionathan filius abiatthar. et mit-

tetis per eos ad me omne verbum quod audieritis. **V**eniente ergo chusi amico dauid in ciuitatem: absalon quoniam ingressus est hierusalem: et achitofel cum eo. **XVI**

Quoniam dauid transisset paululum montis verticem: apparuit sibi puer miphiboseth in occursum eius cum duobus asinis qui onerati erant ducentis panibus: et centum alligaturis vucasse: et septem massis palatarum et duobus vtribus vini. **E**t dixit rex sibi. **Q**uid sibi volunt hec? **R**espondit sibi. **D**omine mi rex asini domesticis regis vt sedeant et pannes et palate ad resendum pueris tuis: vinum autem vt bibat si quis defecerit in deserto. **E**t ait rex. **U**bi est filius domini tui. **R**espondit sibi regi. **R**emansit in hierusalem dicens. **H**odie restituet mihi domus israel regnum patris mei. **E**t ait rex sibi. **T**ua sunt omnia que fuerunt miphiboseth. **D**ixit ergo sibi. **O**ro vt inueniam gratiam coram domino mi rex. **V**enit ergo rex dauid usque bahurim. **E**t ecce egrediebatur inde vir de cognatione domus saul nomine semei filius gera. **P**recedebatque egrediens: et maledicebat: mittebatque lapides per dauid et per vniversos seruos regis dauid. **D**is autem populus et vniversi. **M**illatores a dextro et a sinistro lateris regis incedebant. **I**ta autem loquebatur semei cum malediceret regi. **E**gredere egredere vir sanguinum et vir belial. **R**eddidit tibi dominus vniversum sanguinem domus saul: quoniam inuastisti regnum pro eo. **E**t dedit dominus regnum in manu absalonem filij tui et ecce premit te mala tua quoniam vir sanguinum es. **D**ixit autem abisai filius saruie regi. **Q**uare maledicit canis hic moriturus domino meo regi. **C**ladam et amputabo caput eius. **E**t ait rex. **Q**uid mihi et vobis est filij saruie? **D**imittite eum vt maledicat. **D**ominus enim precepit ei vt malediceret dauid. **E**t quis est qui audeat dicere quare sic fecerit? **E**t ait rex abisai et vniversis seruis suis. **E**cce filius meus qui egressus est de utero meo querit animam meam quoniam magis hic filius gemini maledicet mihi. **D**imittite eum vt maledicat iuxta preceptum domini si forte respiciat dominus

afflictionē meā: et reddat mihi dñs bonū p maledictōe hac hodierna. Ambulabat itaq; dauid et socij eius p viā cū eo: semel autē p iugū mōtis ex latere p illū gradiebat maledicēs: et mittēs lapides aduersus eū terrāq; spargēs. Venit itaq; rex dauid et vniuersus ppls cū eo lassus et refocillati sūt ibi. Absalō autē et oīs populus ei? ingressi sunt hierlm: sed et achitofel cū eo. Cū autē venisset chusi arachites amicus dauid ad absalō: locutus es ad eū. Salue rex: salue rex. Ad quē absalō. Nec est inqt grā tua ad amicum tuū: Quare nō inisti cum amico tuo. Rēditq; chusi ad absalō. Nequaquē q; illius ero quē elegit dñs: et oīs hic populus et vniuersus isrl: et cū eo manebō. Et vt et hī inferā: cui ego seruitur? sum. Nōne filio regis? Sicut parui p̄ri tuo: ita parebo et tibi. Dixit autē absalō ad achitofel. Inite cōfiliū qd agere debemus. Et ait achitofel ad absalō. Ingrederere ad cubinas p̄ris tui q̄s dimisit ad custodiendā domū: vt cū audierit oīs israel qd fedaueris patrē tuū: rotorent te cū manus eoz. Retenderūt q̄ absalō tabernaculū in solario: ingressusq; ē ad cubinas p̄ris sui corā vniuerso isrl. Cōfiliū autē achitofel qd dabat in diebus illis q̄si si q̄s consuleret deū. Sic erat oē cōfiliū achitofel: et cū esset cū dauid et cum esset cū absalō.

XVII

Dixit ergo achitofel ad absalō. Eligā mihi duodecim milia viro rū et p̄surgēs p̄sequar dauid hac nocte: et irruēs sup eū q̄ppe q̄ lassus est et solutis manib; pcutiā eū. Cūq; fugerit oīs ppls q̄ cū eo est: pcutiā regē desolatū et reducā vniuersum pplm quō vn? hō reuerti solet. Unū ei virū tu q̄ris: et oīs ppls erit i pace. Placuitq; sermo ei? absalō et cūctis maiorib; natu isrl. Ait autē absalō. Vocate chusi arachitē et audiam? qd etiā ip̄e dicat. Cūq; venisset chusi ad absalō: ait absalō ad eū. Huiuscemodi sermonē locut? est achitofel. Facere debemus an nō? Nō das p̄filiū. Et dixit chusi ad absalō. Nō est bonū p̄filiū

qd dedit achitofel hac vice. Et rursum intulit chusi. Tu nosti patrē tuū et viros q̄ cū eo sunt esse fortissimos et amaro aīo: veluti si vrsa raptis catulis in saltu seuiat. Et p̄ tuus vir bellator est: nec morabit cū p̄lo. Forsitan nūc latitat in forueis aut in vno q̄ voluerit loco: et cū ceciderit vnus q̄libet in p̄ncipio: audiet qui cūq; audierit et dicet. Facta est plaga in p̄lo q̄ seq̄bat absalō. Et fortissim? q̄sq; cuius cor est q̄si leonis: pauore soluet. Scit enim oīs ppls isrl fortē esse patrē tuū et robustos oēs q̄ cū eo sunt. Sed hī mihi videt rectū esse cōfiliū. Congregat ad te vniuersus ppls isrl a dan vsq; ter sabee q̄si arena maris innumerabilis: et tu eris in medio eoz. et irruem? sup eū in q̄cūq; loco inuētus fuerit: et opiem? eū sicut cadere solet ros sup terrā et nō relinquem? de viris q̄ cū eo sūt nec vnū quidē. Si vrbē aliquā fuerit ingressus circūdabit oīs israel ciuitati illi funes et trahem? eā in torrentē vt nō repiat nec calcet? quidē ex ea. Dixitq; absalō et oēs viri isrl. Meli? ē p̄filiū chusi arachite cōfiliū achitofel. Dñi autē nutu dissipatus est p̄filiū achitofel vtile vt induceret dominus sup absalō malū. Et ait chusi sacerdos abiat har sacerdotib;. Hoc et hoc mō p̄filiū dedit achitofel absalō et seniorib; isrl. et ego tale tale dedit p̄filiū. Nūc q̄ mittite cito et nūciate dauid dicētes. Ne moreris nocte hac i cāpstris deserti. s; absq; dilatōne trāsgredere ne forte absorbeat rex et oīs ppls q̄ cū eo est. Ionathas autē et achimaas stabāt iuxta fontē rogel. Abijt ancilla et nūciauit eis et illi p̄fecti sunt vt referret ad regē dauid nunciū. Nō ei poterāt videri aut introire ciuitatē. Vidit autē eos qdā puer et indicauit absalō. Illi vero cōcitu gradu ingressi sūt domū cuiusdā viri i bahurim q̄ habebat puteū i vestibulo suo et descēderūt in eū. Tulit autē mulier et expandit velamē sup os putei q̄si ficcās ptisanas: sic latuit res. Cūq; venissent serui absalō in domū ad mulierē dixerūt. vbi est achimaas et ionathas. Et respondit

eis mulier. **T**ransierunt festinater gustata paululu aq. **A**t hi q̄ q̄rebāt cū nō reperissent reuerſi sunt in hierusalē. **L**uncq̄ abissent. ascenderunt illi de puteo ⁊ p̄gētes nūciauerunt regi dauid. et dixerunt **S**urgite et transite cito fluuiū. q̄m̄ hu iulcemodi dedit ⁊ filiū ⁊ vos achitofel. **S**urrexit ḡ dō ⁊ oīs p̄ls q̄ cum eo erat et transierunt iordanē donec dilucesceret anteq̄ tenuerēt verbū nec vnus qui dem residuus fuit qui nō transiret fluuium. **P**orro achitofel vidēs q̄ nō fuisse factū ⁊ filiū suū. stravit afinū suum surrexitq̄ et abiit in domū suā et in ciuitatē suā. et disposita domo sua suspēdio interijt. et sepultus est in sepulcro patris sui. **D**auid autē venit in castra. et absalō transijt iordanē ipse et oēs viri israel cū eo. **A**masam vero cōstituit absalon p̄ ioab sup exercitū. **A**masa autē erat filius viri qui vocabat̄ iethra de hiegreli qui ingressus est ab abigail. filiā naas sororem saruie q̄ fuit mater ioab. **E**t castrametatus ē israel cū absalō i terra galaad. **L**ūq̄ venisset dauid in castra sobi filius naas de rabbath filioꝝ ammon. ⁊ machir filius amihel de lodabar. ⁊ bergellai galadites de rogelim obtulerūt ei stratoꝝia ⁊ tapetia ⁊ vasa fictilia. frumētū. ⁊ hordeum et farinam et polentā et fabam et lētē et fruxū oleo cicer et mel et butyrum oues et pingues vitulos. de derūtq̄ dauid et p̄lo qui cū eo erāt ad descendendum **S**uspicati enī sunt p̄lm fame et siti fatigari in deserto. **XVIII**

Citur cōsiderato dauid populo suo. constituit sup eos tribunos ⁊ cēturiōes. ⁊ dedit p̄li terciā ptē sub manu ioab. ⁊ terciā p̄ez sub manu abisai filij saruie fratris ioab. ⁊ terciā ptē sub manu ethai q̄ erat de geth. **D**ixitq̄ rex ad p̄lm. **E**grediar ⁊ ego vobiscū. **E**t rēdit p̄ls. **N**on exibis. **S**ive ei fugerim? nō magnope ad eos de nob ptinebit siue media ps ceciderit e nobis nō sat curabūt: q̄ tu vn? sol? p̄ decē milib? p̄putaris. **M**eli? est igit̄ vt sis nobis in vrbe p̄fidio. **A**d q̄s rex ait. **N**ō vobis

videtur rectū hoc faciā. **S**tetit ergo rex iuxta portā. **E**grediebaturq̄ p̄ls p̄ turmas suas centeni ⁊ milleni. **E**t p̄cepit rex ioab et abisai ⁊ ethai dicēs. **S**eruate mihi puerū absalon. **E**t oīs p̄ls audiebat p̄cipientē regē cūctis p̄ncipib? p̄ absalon. **I**taq̄ egressus est p̄ls in campū israel et factū est plū i saltu effraim. **E**t celus ē ibi p̄ls israel ab exercitu dauid. **F**actaq̄ est plaga magna in die illa viginti milia. **F**uit autē ibi plū dispsum sup facie oīs terre: et mltopures erāt q̄s sal? p̄sum p̄ferat de p̄lo q̄ hi q̄s vorauerat gladi? in die illa. **A**ccidit autē vt occurreret absalon seruis dauid sedēs mulo. **L**ūq̄ ingressus fuisset mulus sup odentaz quercū et magnā: adheſit caput ei? quercui ⁊ illo suspēso inter celū ⁊ terrā: mul? cui insederat p̄trāsuit. **E**didit autē hoc quispiā ⁊ nūciauit ioab dicēs. **U**idi absalon pendere de quercu. **E**t ait ioab viro qui nūciauerat ei. **S**i vidisti q̄re nō cōfodisti eū cū terra: et ego dedissem tibi decē argēti siclos ⁊ vnū baltexū. **Q**ui dixit ad ioab. **S**i appēderes i manib? meis mille argēteos nequaq̄ mitterē manū meā in sinū regis. **A**udiētib? enī nobis p̄cepit rex tibi et abisai et ethai dicēs. **C**ustodite mihi puerū absalon. **S**ed ⁊ si fecissem ⁊ aiā meā audacter nequaq̄ h? regē latere potuisset ⁊ tu stares ex aduerso. **E**t ait ioab. **N**ō sicut tu vis: s; aggrediar eū corā te. **T**ulit ergo ioab tres lanceas in manu sua: et insit eas in corde absalon. **L**ūq̄ adhuc palpitarēt herēs i quercu: cucurrerūt decē iuuenes armigeri ioab ⁊ p̄cutiētes interfecerūt eā. **C**ecinit autē ioab buccina et retinuit p̄lm ne p̄sequeret fugientē israel volens p̄cere multitudini. **E**t tulerūt absalon et p̄icerūt eū in saltu in foueā grandē: et cōportauerūt sup eū aceruū lapidū magnū nimis. **D**is autē israel fugit in tabernacula sua. **P**orro absalon creperat sibi cū adhuc viueret titulū q̄ est in valle regis. **D**ixerat enī. **N**ō hēo filiū ⁊ h? erit monimētū nois mei: vocauitq̄ titulū noie suo ⁊ appellat̄ man? absalon vsq̄ ad hanc diē

Achimaas autem filius sadoch ait. Curram et nunciabo regi: quia iudicium fecerit ei de manu inimicorum eius. Ad quem ioab dixit. Non eris nuncius in hac die sed nuncia bis in alia. Hodie nolo te nunciare. Filius enim regis est mortuus. Et ait ioab chusi. Tade et nuncia regi quam vidisti. Adorauit chusi ioab et cucurrit. Rursus autem achimaas filius sadoch dixit ad ioab. Quid impedit si etiam ego curram post chusi? Dixitque ei ioab. quod vis currere fili mi. Veni huc. Non eris tui nuncij baiulus. Qui respondit. Quid enim si cucurrero? Et ait ei. Curre. Curreres quod achimaas per viam compendij transiit chusi. David autem sedebat inter duas portas. Speculator vero qui erat in vestigio porte super murum: eleuans oculos vidit homines currentes solum et exclamans indicauit regi. Dixitque rex. Si solus est bonus est nuncius in ore eius. Properate autem illos et accedete. Proprius vidit speculator homines alterum currentem: et vociferans in culmine ait. Apparet mihi alter homo currentes solus. Dixitque rex. Et iste bonus est nuncius. Speculator autem pretemplo ait cursus prioris quam cursus achimaas filij sadoch. Et ait rex. Vir bonus est. et nuncium portas bonum venit. Clamans autem achimaas dixit ad regem. Salue rex. Et adorans regem coram eo. prius in terra ait. Benedictus dominus deus tuus qui conclusit homines qui leuauerunt manus suas contra dominum meum regem. Et ait rex. Est ne puer absalon. Dixitque achimaas. Vidi tumultum magnum cum mitteret ioab seruum tuum o rex me seruum ne scio aliud. Ad quem rex transiit ait. et sta hic. Cum ille transisset et stare: apparuit chusi. Et veniens ait. Bonum apporto nuncium domine mi rex. Iudicauit enim pro te dominus hodie de manu omnium qui surrexerunt contra te. Dixit autem rex ad chusi. Est ne puer absalon. Cui respondens chusi. fiant inquit sicut puer inimici domini mei regis. et vniuersi qui consurgunt aduersus eum in malum. Contristatus itaque rex ascendit tectum iaculorum porte et fleuit. Et sic loquebatur vadens. Fili mi absalon: absalon fili mi. Quis mihi tribuat vt ego moriar pro te

Absalon fili mi: fili mi absalon: **XIX**
Nunciatum est autem ioab quod rex fleeret et lugeret filium suum: et versa est victoria in luctum in die illa omni populo. Audiuit enim populus in die illa dicens: doleret rex super filio suo. Et declinauit populus in die illa ingredi civitatem quod declinare soleret populus versus et fugiens de filio. Porro rex operuit caput suum et clamabat voce magna. Fili mi absalon: absalon fili mi. Ingressus ergo ioab ad regem in domum dixit. Confudisti hodie vultus omnium seruorum tuorum qui saluam fecerunt animam tuam. et animam filiorum tuorum et filiarum tuarum: et animam uxorum tuarum et animam concubinarum tuarum. Diligis odietes te et odio habes diligentes te. Et ostendisti hodie quod non curas de vobis tuis et de seruis tuis. et vere agnouimus: quia si absalon viveret et omnes nos occubuissemus tunc placeret tibi. Nunc igitur surge et prede. et alloquens satis fac seruis tuis. Iuro ei tibi per dominum quod si non exieris ne vnus quidem remansurus sit tecum nocte hac. et peius erit hoc tibi quam omnia mala que venerunt super te ab adolescentia tua usque in presentibus. Surrexit ergo rex et sedit in porta. Et omni populo nunciatum est quod rex sederet in porta. Cleitque vniuersa multitudo coram rege. israel autem fugit in tabernacula sua. Dis quoque populus certabat in cunctis tribubus israel dicens. Rex liberauit nos de manu inimicorum nostrorum: ipsa saluauit nos de manu philistinorum: et nunc fugit de terra propter absalon. Absalon autem quem vnusquisque super nos: mortuus est in bello. Usqueque si letis et non reducat regem. Et filium totum israel venit ad regem. Rex vero david misit ad sadoch et abiat har sacerdotibus dicens. Loquimini ad maiores natu iuda dicens. Cur venitis nouissimi ad reducendum regem in domum suam. Sermo autem omnis israel puenit ad regem in domo eius quod dixerat rex. Hec dicit ad populum. Fratres mei vos os meum et caro mea vos. que nouissimi reducat regem. et amase dicit nonne os meum est et caro mea. hec faciat mihi deus et hec addat si non magister militie fuerit coram me omni tempore pro ioab: et inclinavit cor omnium viro-

Regum II

iuda q̄si viri vnus. **M**iseruntq; ad regē dicētes. **R**euertere tu 7 oēs sui tui. **E**t reuersus est rex. **E**t venit vsq; iordanē. **E**t oīs iuda venit vsq; in galgala vt occurreret regi et traduceret eū iordanē. **F**estinauit autē semei fili' gera filij gemini de bahurim 7 descendit cū viris iuda i occursum regis dauid cū mille viris de beniamin 7 siba puer de domo saul 7 q̄n decim filij eius ac viginti serui erant cū eo. **E**t irrupētes iordanē aū regē trāsierunt vada vt traducerēt domū regis 7 facerēt iuxta iussione ei'. **S**e mei autē filius gera p̄strat' corā rege cū iā trāsisset iordanē: dixit ad eū. **N**e reputes mihi dñe mi iniquitatē: neq; memineris iniuriarū serui tui i die q̄ egressus es dñe mi rex de hierusalē neq; pones rex in corde tuo. **A**gnosco enī seru' tuus peccatū meū: et idcirco hodie primus veni de oī domo ioseph: descendiq; in occursum dñi mei regis. **R**ūdēs vero abisai fili' saruie dixit. **N**unq̄d p̄ his verbis nō occidēs se mei q̄ maledixit christo dñi: **E**t ait dauid. **Q**uid mihi 7 vob filij saruie. **C**ur efficimini mihi hodie i sathā. **E**rgo ne hodie interficiēs vir i isrl. **A**n ignoro hodie me factū regē sup isrl. **E**t ait rex semei. **N**ō morier. **I**urauitq; ei. **M**iphiloseth q̄z fili' descendit in occursum regis i lotis pedib; 7 intōsa barba vestesq; suas nō lauerat a die q̄ egressus fuerat rex vsq; ad diē reuersionis ei' in pace. **C**unq; occurrisset regi dixit ei rex. **Q**uare nō venisti mecum miphiloseth. **E**t rūdēs ait. **D**ñe mi rex seru' meus cōtempfit me. **D**ixitq; ei. ego famul' tuus vt sterneret mihi a sinū 7 descendēs abirem cū rege. **C**laudus enī sum seruus tuus. **I**n sup et accusauit me seruū tuum ad te dñm meū regē. **T**u autē dñe mi rex sicut angelus dei es: fac qd placitum est tibi. **N**eq; enī fuit domus p̄ris mei nisi morti obnoxia dño meo regi tu autē posuisti me seruū tuū inter viuas mēse tue. **Q**uid ergo habeo iuste q̄rele aut qd possuz vltra vociferari ad regē. **A**it ḡ ei rex. **Q**uid vltra loq̄ris. **F**ixū est qd locutus sum.

Tu et siba diuidite possessiones. **R**ūdēs q; miphiloseth regi. **E**t iā cūcta accipiat postq; reuersus est dñs meus rex pacifice in domū suam. **B**erzellai q;z galaadites senex valde descendēs de rogelim traduxit regē iordanē parat' etiā vltra fluuiū p̄sequi eū. **E**rāt autē berzellai galaadites senex valde. i. octogenari': et ipse p̄buit alimēta regi cū moreret in castris. **F**uit q̄ppe vir diues nimis. **D**ixit itaq; rex ad berzellai. **V**eni mecum vt req̄scas securus in hierlm. **E**t ait berzellai ad regem. **Q**uot sūt dies annorū vite mee vt ascendā cū rege i hierlm. **O**ctogenari' sum hodie. **N**unq̄d vigēt sensus mei ad discernendū suauē aut amarū: aut delectare p̄t seruū tuū cib; aut potus: vel audire possum vltra vocē cantoz atq; cāta tricū. **Q**uare seru' tuus sit oneri dño meo regi. **P**aululū p̄cedā famul' tuus ab iordane tecū. **N**ō indigeo hac vicissitudine: sed obsecro vt reuertar seru' tuus. **E**t moriar in ciuitate mea 7 sepeliar iuxta sepulcrū p̄ris mei et matris mee. **E**st autē seru' tuus chamaā ipse vadat tecum dñe mi rex: et fac ei quicqd bonū tibi videf. **D**ixit itaq; ei rex. **N**ecū trāse at chamaā: et ego faciam ei quicqd tibi placuerit et oē qd petieris a me impetabis. **A**ūq; trāsisset vniuersus p̄plus et rex iordanē: restitit et osculatus est rex berzellai 7 b̄ndixit ei. et ille reuersus est in locū suū. **T**rāsiiuit ḡ rex in galgalā et chamaā cū eo. **D**is autē p̄lis iuda traduxerat regē: 7 media tm̄ ps affuerat de populo isrl. **I**taq; oēs viri isrl cōcurrētes ad regē dixerūt ei. **Q**uare te furati sunt frēs nostri viri iuda. et traduxerūt regē et domū ei' iordanē: oēsq; viros dauid cū eo. **E**t rūdēs oīs vir iuda ad viros israel. **Q**uia mihi prior est rex. **C**ur irasceris sup hac re. **N**unq̄d comedim' aliquid ex rege: aut mūera nobis data sūt. **E**t rūdēs vir isrl ad viros iuda 7 ait. **D**ecē p̄tibus maior ego suz apud regē magisq; ad me ptinet dauid q; ad te. **C**ur fecisti mihi iniuriam: et nō mihi nūcia tum est priori vt reducerē regē meum

durius aut ruderunt viri iuda vitis isrl.
Acidit qz vt ibi esset vir **XX**
belial noie siba filius lochi vir
gemineus ⁊ cecinit buccina: et
ait. **N**o est nobis ps in dauid neqz here/
ditas in filio ilai. **R**evertete in taberna/
cula tua israel. **E**t sepat' est ois isrl a da/
uid secutusqz est siba filiu lochi viri au/
te iuda adxerunt regi suo a iordane vsqz
hierlm. **C**uqz venisset rex in domu sua i
hierlm tulit decem mulieres ꝑ cubinas qz
dereliqrat ad custodienda domu. ⁊ tradi/
dit eas i custodia alimeta eis ꝑbes. **E**t
no est ingressus ad eas sed erat clausus
qz in die mortis sue i viduitate viuens
Dixit aut rex amase. **C**ouoca mihi oes
viros iuda in die terciu: ⁊ tu adesto ꝑns
Abit g amasa vt couocaret iuda ⁊ mora/
tus e extra palatium qd ei ꝑstituerat rex.
Ait aut dauid abisai. **N**unc magis affli/
cturus est nos siba fil' lochi qz absalo
Tolle ergo seruos dñi tui ⁊ psequere eu
ne forte inueniat ciuitates munitas et
effugiat nos. **E**gressi sunt ergo cu eo viri
ioab cerethi qz ⁊ selet' ⁊ oes robusti ex/
ierunt de hierlm ad psequendu siba fili/
um lochi. **C**uqz illi essent iuxta lapide
grande q est in gabaon: amasa venies oc/
currit eis. **P**orro ioab vestitus erat tu/
nica stricta ad mensura habit' sui ⁊ desu/
per accinct' gladio dependet vsqz ad ilia
in vagina q fabricat' leui motu egredi
poterat ⁊ ꝑcutere. **D**ixit itaqz ioab ad a/
masam. **S**alue mi frater. **E**t tenuit ma/
nu dextera mentu amase q si osculas eu
Porro amasa n obseruauit gladiu que
habebat ioab. **Q**ui ꝑcussit eu in latere ⁊
effudit intestina eius in terra ⁊ mortu'
est. nec ꝑm vulnus apposuit. **I**oab aut ⁊
abisai frater ei' ꝑsecuti sunt siba filiu lo/
chi. **I**nterea quida viri cu stetit iuxta
cadauer amase ⁊ socijs ioab dixerunt
Ecce qui effecoluit ꝑ ioab comes dauid
Amasa autem cospersus sanguine iace/
bat in media via. **V**idit hoc quidam vir
q subsisteret ois populus ad videndu
eu et amouit amasam de via in agrum:
operuitqz eu vestimento ne subsisterent
transeuntes ꝑpter eum. **A**moto ergo il

lo de via trāsiat ois vir seqns ioab ad
psequendu siba filiu lochi. **P**orro ille
transierat ꝑ oes tribu israel vsqz in abela
et in bethmacha: oesqz viri electi ꝑgrega/
ti fuerat ad eu. **V**enerunt itaqz ⁊ oppugna/
bat eu in abela ⁊ in bethmacha ⁊ circum/
dederunt munitoib' ciuitate: et obsessa e
vrbs. **D**is aut turba q erat cu ioab mo/
liebat destruere muros. **E**t exclamauit
mulier sapiens de ciuitate. **A**udite audite
dicite ioab. appropinq huc et loquar te/
cum. **Q**ui cu accessisset ad ea ait illi. **T**u
es ioab. **E**t ille rñdit. **E**go. **A**d que sic lo/
cuta est. **A**udi sermones acille tue. **Q**ui
rñdit. **A**udio. **R**ursumqz illa. **F**mo inqt
dicebat in veteri ꝑuerbio. **Q**ui interro/
gant interroget in abela ⁊ sic ꝑficiabant
None ego sum q rñdeoxeritate in israel
⁊ tu qris subuertete ciuitate ⁊ euertete
matre in isrl. **Q**uare ꝑcipitas heredita/
te dñi: **R**ñdensqz ioab ait. **A**bsit h a me
no ꝑcipito neqz demolioz. **N**o se sic ha/
bet res. **S**z homo de mote effraim siba
filius lochi cognomine leuauit manus
sua ꝑ regē dauid. **T**radite illu solu: ⁊ re/
cedemus a ciuitate. **E**t ait mulier ad io/
ab. **E**cce caput ei' mittef ad te ꝑ muru
Ingressa est g ad oem ꝑꝑm ⁊ locuta est
eis sapiēter. **Q**ui abscisum caput sibe fi/
lij lochi ꝑiecerunt ad ioab. **E**t ille cecinit
tuba ⁊ recesserunt ab vrbe vnusqz in ta/
bernacula sua. **I**oab aut reuersus e hie/
rusale ad regē. **F**uit ergo ioab sup omne
erectū israel. **B**anaias aut filius ioiade
sup cerethios ⁊ seletios. **A**durā do sup
tributa. **P**orro iosaphat fil' abihud a cō/
mētarijs. **S**iba aut scriba: sadoch vero
et abiathar sacerdotes. **H**iray aut hirai/
tes erat sacerdos dauid. **XXI**

Acta est qz fames in dieb' da/
uid tribu amis iugit. **E**t ꝑsuluit
dauid oraculu dñi: dixitqz dñs.
Propter saul ⁊ domu ei' sanguine qz oc/
cidit gabaonitas. **V**ocat' g gabaonitis
rex: dixit ad eos. **P**orro gabaonite non
erat de filijs isrl ⁊ reliquie ammoreoz.
Filij quippe israel iurauerant eis. et ro/
luit saul ꝑcutere eos celo qsi ꝑ filijs isrl
⁊ iuda. **D**ixit ergo dauid ad gabaonitas

Regum II

Quid faciā vobis: et quod erit vestri placu-
 lum ut benedicatis hereditati dñi. **D**ixit
 rūtq; ei tabaonite. **N**ō est nobis sup ar-
 gento et auro q̄stio: sed p̄ saul et cōtra do-
 mū eius neq; volum⁹ vt interficiat bo-
 mo de isrl. **A**d q̄s rex ait. **Q**uid ergo vul-
 tis vt faciā vobis? **Q**ui dixerūt regi. **C**ir-
 cū qui attriuit nos et oppressit iniq; ita tele-
 re debemus vt nec vni⁹ quidē residuus
 sit de stirpe eius in cunctis finib; israhel.
Dent nobis septē viri de filijs ei⁹ vt cru-
 cigramus eos dño in gabaā saul quon-
 dā electi dñi. **E**t ait rex. **E**go dabo. **P**er-
 percitq; rex miphilvseth filio ionathē fi-
 lij saul ppter iururanduz qd̄ fuit inter
 david et ionathan filiu saul. **T**ulit itaq;
 rex duos filios resp̄ha filie abia. q̄s pepe-
 rit saul armoni et miphilvseth: et quinq;
 filios michol filie saul q̄s genuerat ha-
 drieli filio berzellai q̄ fuit de molathi. et
 dedit eos in manus gabaonitarū q̄ cru-
 cixerūt eos in mōte corā dño. **E**t ceci-
 derūt hi septē simul occisi in dieb; mes-
 sis p̄me. incipiēte messione hordei. **T**ol-
 lens autē resp̄ha filia abia cilitiū substra-
 vit sibi supra petra ab initio messis do-
 nec stillaret aq̄ sup eos de celo et nō di-
 misit aues lacerare eos p̄ diē: neq; bestias
 p̄ noctē. **E**t nūciata sunt david q̄ fece-
 rat resp̄ha filia abia concubina saul. **E**t
 abijt david et tulit ossa saul et ossa iona-
 the filij eius a viris iabes galaad q̄ fura-
 ti fuerāt ea de platea bethsan in q̄ suspē-
 derant eos philistim cū interfecissent
 saul i gelboe: et asportavit inde ossa saul
 et ossa ionathē filij ei⁹. et colligētes ossa
 eoz qui affixi fuerāt: sepelierūt ea cū ossi-
 bus saul et ionathē filij ei⁹ in terra benia-
 min in latere in sepulcro cis patris eius.
Fecerūtq; oīa q̄ p̄ceperat rex et repropi-
 catus est deus terre post hec. **F**actus est
 aut rursus plū philistinorū aduersus is-
 rael. et descēdit david et serui ei⁹ cū eo: et
 pugnabāt p̄ philistim. **D**eficiēte autē da-
 vid iesbidenob q̄ fuit de genere arafa cu-
 ius ferrū haste trecētas vncias appēde-
 bat. et accinct⁹ erat ense nouo misus est
 p̄cutere david. p̄fidioq; ei fuit abisai fi-

lius saruie et p̄cussuū philistēū interfe-
 cit. **T**ūc iurauerūt viri david dicentes
Jā nō egredieris nobiscū in bellū ne ex-
 tinguas lucernā isrl. **S**ecundū q̄s fuit
 bellū in gob p̄ philisteos **T**ūc p̄cussit so-
 lochai de vsathi. gaph de stirpe arapha d̄
 genere gigantū. **T**erciu q̄s fuit bellū in
 gob p̄ philisteos in q̄ p̄cussit adeodat⁹ fi-
 lius saltus polymitari⁹ bethleemites go-
 liath gethū. cui⁹ haste haste erat q̄si li-
 ciatorū texentiū. **Q**uartū bellū fuit in
 geth in q̄ vir fuit excelsus q̄ senos i ma-
 nib; pedibusq; hēbat d̄gitos. i. viginti
 q̄ttuor et erat de origine arafa: et blasphem-
 mauit isrl. **P**ercussit autē eū ionathas fi-
 lius samma fris david. **H**i q̄ttuor nati
 sunt de arafa in geth. et ceciderūt in ma-
 nu david et seruoꝝ eius.

XXII
Scutus est autē david dño ver-
 ba carminis hui⁹ in die q̄ libera-
 vit eū dñs de manu oīm inimi-
 corū suoz et de manu saul. et ait. **D**ñs pe-
 tra mea et robur meū et saluator meus.
Deus dñs fortis me⁹ sp̄s in eū. **S**cu-
 tū meū et cornu salutis mee: eleuator me-
 us. et refugiū meū: saluator me⁹ de iniq̄-
 tate liberab me. **L**audabilē inuocato do-
 minū et ab inimic⁹ meis salu⁹ ero. **Q**ui
 circūdedērt me p̄tritoes mort⁹: torretes
 belial terruerūt me. **F**unes inferi circū-
 dederūt me: p̄uenerūt me laquei mort⁹.
In tribulatōe mea inuocato dñm: et ad-
 deū meū clamato. **E**t exaudiet de tēplo
 scō suo vocē meā: et clamor me⁹ v̄iet ad
 aures ei⁹. **C**ōmota ē et p̄tremuit tra fun-
 damēta montiū p̄cussa sūt et squassata
 qm̄ irat⁹ est eis. **A**scēdit fum⁹ de narib;
 ei⁹ et ignis de ore ei⁹ volauit: carbonēs suc-
 censi sūt ab eo. **E**t inclinavit celos et de-
 scēdit et caligo sub pedib; ei⁹. **E**t ascendit
 sup cherubin et volauit: et lapsus ē sup pē-
 nas v̄eti. **P**osuit tenebras i circūtu suo
 latibulū cribrās aq̄s de nubib; celoz. p̄
 fulgure in p̄spectu ei⁹ nubes succēsi sūt
 carbonēs ignis. **T**onabit de celo dñs et
 excelsus dabit vocē suā. **M**isit sagittas
 suas et dissipauit eos fulgura et cōsum-
 psit eos. **E**t apparuēt effusiones mar⁹

et reuelata sunt fundamēta orbis ab in
crepatōe dñi: ab inspiratōe spūs furoris
ei⁹. **V**isit de celo ⁊ assūpsit me et traxit
me de aq̄s multis. **L**iberauit me ab ini/
mico meo potētissimo. et ab his q̄ ode/
rāt me: qm̄ robustiores me erāt. **P**reue/
nit me i die afflictōis mee: ⁊ fact⁹ ē dñs
firmamentū meū. **E**t eduxit me in lati/
tudine: liberauit me qz cōplacui ei. **R**e/
tribuit mihi dñs fm̄ iusticiā meā: ⁊ fm̄
munditiā manū mearū reddet mihi.
Quia custodiri vias dñi ⁊ nō egi ipse a
deo meo. **D**ia enī iudicia ei⁹ in aspectu
meo. et p̄cepta eius nō amoui a me. **E**t
ero p̄fectus corā eo ⁊ custodiā me ab ini/
quitate mea. **E**t restituet mihi dñs fm̄
iusticiā meā: ⁊ fm̄ mūditiā manū mea
rū i aspectu oculorū suorū. **C**ū sancto san/
ctus eris: et cū robusto p̄fectus. **E**t cuz
electo electus eris: et cū pueris puer te/
ris. **E**t plm̄ pauperē saluū facies: ocu/
lisq̄ tuis excelsos hūiliabis. **Q**uia tu lu/
cerna mea dñe: et tu dñe illuabis tene/
bras meas. **I**n te enī curraz accinct⁹ in
deo meo transfila mur. **D**eus imacula/
ta via ei⁹: eloquiū dñi igne examinātū:
scutū est oīm sperantiā in se. **Q**uis ē de/
us p̄ter dñm ⁊ q̄s de⁹ fortis p̄ter deū no/
strū? **D**eus q̄ accinxit me fortitudine ⁊
cōplanauit p̄fectā viā meā. **C**oequans
pedes meos ceruis: ⁊ sup̄ excelsa mea sta/
tuens me. **D**oces manus meas ad plū
et sponēs q̄si arcū ereum brachia mea.
Dedisti mihi clypeū salutis tue: et mā/
suetudo mea multiplicauit me. **D**ilata/
bis gressus meos subter me: ⁊ nō deficiēt
tali mei. **P**erseqr̄ inimicos meos ⁊ pre/
rā ⁊ nō puertar donec s̄sumā eos. **C**ō/
sumā eos ⁊ s̄fringā vt nō s̄surgāt: cadāt
sub pedib⁹ meis. **A**ccinxisti me fortitudi/
ne ad plū icuruaisti resistētes mihi sub/
tus me. **I**nimicos meos dedisti mihi
vorsus odiētes me: et disperdā eos. **E**la/
mabūt ⁊ nō erit q̄ saluet: ad dñm et nō
exaudiet eol. **D**eleb⁹ eos vt puluerē ter/
re q̄si lutū platearū s̄minuā eos atq̄ cō/
sringā. **S**aluabis me a p̄tradictionib⁹
p̄li mei: custodies me in caput gentiū.

Populus quē ignoro seruiet mihi: filij
alieni resistēt mihi: auditu auris obediēt
mihi. **F**ilij alieni deflexerūt ⁊ p̄trahēnt
in angustijs suis. **Q**uiuit dñs et b̄ndict⁹
deus meus: ⁊ exaltabit⁹ deus fortis salu/
tis mee. **D**eus q̄ das vindictas mihi et
deiciis p̄los sub me. **Q**ui edncil me ab
inimicis meis ⁊ a resistētib⁹ mihi ele/
uas me: a viro iniquo liberabit me. **P**ro/
pterea cōfitebor tibi dñe in gētib⁹ ⁊ noi/
tuo cātabo. **M**agnificās salutes regi sui
et faciēs misericordiā x̄po suo dauid: et
semini eius in sempiternū. **CXXII**

Hec autē sunt verba nouissima q̄
dixit dauid filius isai. **D**ixit vir
cui s̄stitutū est si x̄po dei iacob:
egregius paltes isrl. **S**pūs dñi locut⁹
est p̄ me: et s̄mo ei⁹ p̄ linguā meā dixit.
De⁹ isrl mihi locut⁹ ē fortis isrl. **D**ñator
hoīm iustus: dñator in timore dei. **S**i/
cut lux aurore oriēte sole m̄ae absq̄ nu/
bib⁹ rutilat. ⁊ sic pluuijs germinat herba
de terra. **N**ec tāta est dom⁹ mea apud de/
um. vt pactū eternū inuret me cū firmū
in oib⁹ atq̄ munitū. **L**ūcta enī sal⁹ mea
⁊ oīs volūtas nec ē quicq̄ ex eo q̄ nō ger/
minat. **P**reuaricatores autē q̄si spine e/
uellent vniuersi q̄ nō tollunt manib⁹.
Et si q̄s tāgeret voluerit eas armabit fer/
ro. et ligno laceato: igneq̄ succēse cōbu/
rent vsq̄ ad nihilū. **N**ec noīa fortū dō
dauid sedēs in cathedra sapiētissimus
p̄nceps inter tres. **I**pse ē q̄si tenerrim⁹
ligni fermiculus q̄ octingētos interfe/
cit ipetu vno. **P**ost hūc eleazar fili⁹ pa/
trui ei⁹ aboites inter tres fortes q̄ erāt
cū dauid qm̄ exprobrauerūt philistim ⁊
cōgregati sunt illuc in plū. **C**ūq̄ ascen/
dissent filij isrl ipse stetit ⁊ percussit philis/
teos donec deficeret man⁹ eius. ⁊ obri/
gesceret cū gladio. **F**ecitq̄ dñs salutem
magnā in die illa et p̄ls qui fugerat re/
uersus est ad cesorū spolia detrahēda. **E**t
post hūc semmaa fili⁹ agge de arari. **E**t
cōgregati sunt philistim i statōne. **E**rat
quippe ibi ager lente plenus. **L**uncq̄ su/
gisset popul⁹ a facie philistim stetit ille
in medio agri: ⁊ tutus ē enī. **P**ercussitq̄

philisteos: et fecit dñs salutē magnam.
Nec nō ⁊ ante descenderāt tres q̄ erant
 p̄ncipes inter triginta: et venerunt tpe
 messis ad dauid in speluncā odollā. Ca/
 stra aut̄ philistinor̄ erāt posita ī valle gi/
 gantū: et dauid erat ī p̄sidio. Porro sta/
 tio philistinor̄ tunc erat in bethleē. De/
 sideravit ergo dauid aquā de lacu: ⁊ ait.
 Q̄ si q̄s mihi daret potū aque de cister/
 na que est in bethleem iuxta portā. Ir/
 ruperunt ergo tres fortes castra phili/
 stinor̄ ⁊ hauserūt aquā de cisterna beth/
 leem que erat iuxta portā et attulerunt
 ad dauid. At ille noluit bibere: sed liba/
 uit eā dño dicens. Propitius sit mi do/
 minus ne faciā hec. Num sanguinē ho/
 minū istor̄ qui p̄fecti sunt et animarū
 periculū bibā. Noluit ergo bibere. **H**ec
 fecerūt tres robustissimi. Abisai q̄z tra/
 ter ioab filius saruie p̄nceps erat de tri/
 bus. Ipe est qui leuauit hastā suā ⁊ tre/
 centos q̄s interfecit: noiatus in trib. et
 inter tres nobilior. eratq̄ eorū p̄nceps
 sed vsq̄ ad tres primos non puenerat.
Et banaias filius ioiade viri fortissimi
 magnorū operū de capseel. Ipe percussit
 duos leones moab. et ipe descendit et p̄/
 cussit leonē in media cisterna in diebus
 niuis. Ipe q̄z interfecit virū egiptiū vi/
 rū dignū spectaculo hūitē ī manu hastā
Itaq̄ cū descendisset ad eū in virga vi/
 toris hastā de manu egiptij. et interfe/
 cit eū hasta sua. **H**ec fecit banaias fili/
 ioadē. **E**t ipe noiatus inter tres robu/
 stos q̄ erant inter triginta nobiliores. ve/
 runt amē vsq̄ ad tres nō puenerat: **F**ec/
 itq̄ eū sibi dauid auriculariū a secreto
Alahel frater ioab inter triginta. **E**lea/
 nan filius patruī eius de bethleē. **S**em/
 ma de arari. **E**lichā de arodi. **H**eles de
 phalti. **H**ira fili⁹ acces de thexua. **A**bie/
 ser de anathot. **M**obonnai de vlahi.
Selmō abotef. **M**acharai nethophari/
 tes. **E**leph fili⁹ baana: ⁊ ipe netophari/
 tes. **I**tai fili⁹ ribai. de gebzeeth filior̄ be/
 niamin. **B**anai pharatonites. **H**eltai de
 torrethe gaas. **A**lbiallon arbachites. **A**ca/
 maueth de beromi. **E**liaba de fallon. **F**i

lij iasen: ionatā: iaran. **S**emma de oroi/
 di. **H**aiaam fili⁹ sarar arothites. **E**liseleth
 fili⁹ aasbai filij maachati. **H**eliam fili⁹
 achitofel gelonites. **E**srai de carmelo.
Farai de arbi. **I**gaal fili⁹ nathā de soba.
Bōni de gaddi. **S**elech de āmoni. **H**aa/
 rai berothites armiger ioab filij saruie.
Hira hietrites. **G**areb et ipi hietritel.
Arias etheus. **D**ēs triginta septē.

Et addidit furor dñi **XXIII**
 irasci p̄tra israel: cōmouitq̄ da/
 uid in eis dicentē ad ioab. **C**la/
 de numera isrl ⁊ iudā. **D**ixitq̄ rex ad io/
 ab p̄ncipē exercit⁹ sui. **P**erambula oēs
 trib⁹ isrl a danyseq̄ ad bethsabee: et nume/
 ra pplm ut sciā numerū eius. **D**ixitq̄ io/
 ab regi. **A**ugeat dñs deus tuus ad po/
 pulū tuū q̄z nūc est iterūq̄ cētupli/
 cet in p̄spectu dñi mei regis. **S**ed quid
 sibi dñs me⁹ rex vult in re huiuscemōi
Obtinuit aut̄ sermo regis verba ioab
 et p̄ncipū exercitus. **E**gressusq̄ est io/
 ab et p̄ncipes militū a facie regis vt nu/
 merarēt pplm israel. **C**ūq̄ p̄transissent
 iordanē: venerūt in aroer ad dexterā vr/
 bis q̄ est in valle gad: et p̄ iaser transie/
 rūt in galaad ⁊ in terrā inferiorē hodsī.
 et venerūt in dan siluestria. **C**ircumeū/
 tes iuxta sidonē transierunt p̄pe menia
 tyri et oēm terrā euei et chananei. vene/
 rūtq̄ ad meridiē iuda in bethsabee: et lu/
 strata vniversa terra. affuerūt post nouē
 mēses ⁊ viginti dies in hierlm. **D**edit
 ergo ioab numerū de scriptōis ppli regi
Et inuēta sūt de isrl octingēta milia vi/
 rozū fortūū q̄ educerēt gladiū. et de iuda
 quingēta milia pugnatorū. **P**ercussit
 aut̄ cor dauid eū postq̄ numeratus est
 ppl̄s. **E**t dixit dauid ad dñm. **P**eccavi
 valde in hoc facto: sed p̄cor dñe vt trāffe/
 ras iniquitatē serui tui. q̄z stulte egi ni/
 mis. **S**urrexit itaq̄ dauid mane et ser/
 mo dñi factus est ad gad p̄phetā et vidē/
 tē dauid dicēs. **G**ladi et loquere ad da/
 uid. **H**ec dicit dñs. **T**riū tibi daf optio:
 elige vnū quod volueris ex his vt faciā
 tibi. **C**ūq̄ venisset gad ad dauid nun/
 ciauit ei dicens. **A**ut septē annis veniet

tibi fames in terra tua: aut tribus mensibus fugies aduersarios tuos et illi te persequentur. aut certe tribus diebus erit pestilentia in terra tua. **N**unc ergo delibera et vide quem rindeat ei qui me misit simonem. Dixit autem dauid ad gad. **C**oartor nimis. Sed melius est incidam in manus domini. multe enim anime eius sunt. quam in manus hominum. **I**mposuitque dominus pestilentiam in israhel: et mane usque ad tempus constitutum: et mortui sunt ex populo a dan usque ad bethleem septuaginta milia viros. **C**umque extendisset manum suam angelus domini super iherusalem ut disperderet eam. misertus est dominus super afflictionem. et ait angelo percipienti per se. **S**ufficit nunc: contine manum tuam. **E**rat autem angelus domini iuxta aream areuna iebusei. **D**ixitque dauid ad dominum cum vidisset angelum cedentem populum. **E**go sum qui peccaui et ego inique egi: illi qui oues sunt quid fecerunt. **C**ertat obsecro manus tua contra me et contra domum patris mei. **V**enit autem gad propheta ad dauid in die illa et dixit ei. **A**scende et constitue altare domino in area areuna iebusei. **E**t ascendit dauid iuxta sermonem gad quem preceperat ei dominus. **C**onspiciensque areuna animaduertit regem et seruos eius transire ad se: et egressus adorauit regem prono vultu in terram et ait. **Q**uid cause est ut veniat dominus meus rex ad seruum suum. **C**ui dauid ait. **U**t emam a te aream: et edificem altare domino et cesset interfectio que grassata est in populo. **E**t ait areuna ad dauid. **A**ccipiat et offerat dominus meus rex sicut placet ei. **H**abes boues in holocaustum: et plaustrum et iuga bouum in usus lignorum. **D**ia dedit areuna regi. **D**ixitque areuna ad regem. **D**ominus deus tuus suscipiat votum tuum. **C**ui rindens rex ait. **N**equa quam ut vis: sed emam precio a te. et non offeram domino deo meo holocausta gratuita. **E**mit ergo dauid aream et boues: argenti sicli quinquaginta: et edificauit ibi dauid altare domino: et obtulit holocausta et pacifica. **E**t propiciatus est dominus terre. et cohabitata est plaga ab israhel.

ExPLICIT secundus liber Samuelis.

Incipit liber primus malachim: id est Regum tertius. Cap. 1.

Et rex dauid senuerat: habebatque etatis plurimos dies. **C**umque opiret vesperibus non calehebat. **D**ixerunt ergo ei serui sui. **Q**ueramus domino nostro regi adulescentulam virginem. et stet coram rege et foueat eum. dormiatque in sinu suo: et calefaciat dominum nostrum regem. **Q**uesierunt igitur adulescentulam speciosam in omnibus finibus israhel. et inuenerunt abisac sunamitam: et adduxerunt eam ad regem. **E**rat autem puella pulchra nimis: dormiebatque cum rege et ministrabat ei rex vero non cognouit eam. **A**donias autem filius agith eleuabat dices. **E**go regnabo. **F**ecitque sibi currum et equos et quinquaginta viros qui currerent ante eum. **N**eque corripuit eum pater suus aliquando dicens. **Q**uare hoc fecisti: **E**rat autem et ipse pulcher valde secundum natum post absalon. **E**t sermo eius: cum iohab filio saruie et cum abiathar sacerdote qui adiuuabant pres adoniam. **S**adoch vero sacerdos et banaias filius ioiade et nathan propheta et semei et cerethi et selethi et omne robur exercitus dauid non erat cum adonia. **I**mmolatisque adonias arietibus et vitulis et vniuersis pinguibus iuxta lapidem coeleth qui erat vicinus fonti rogel. **V**ocauit vniuersos fratres suos filios regis et omnes viros iuda suos regis. **n**atham autem prophetam et banaiam et robustos quosque et salomonem fratrem suum non vocauit. **D**ixit itaque natham ad bethsabem matrem salomonis. **N**umquid audisti quod regnauerit adonias filius agith et dominus non dauid hoc ignorat. **N**unc ergo veni accipe consilium a me: et salua anima tua. **f**iliique tui salomonis. **G**rade et ingredere ad regem dauid: et dic ei. **N**one tu domine mi rex iurasti mihi ancille tue dicens. quod salomon filius tuus regnabit post me: et ipse sedebit in solio meo. **Q**uare ergo regnat adonias? **E**t adhuc ibi loquente cum rege: ego veni post te: et complebo sermones tuos. **I**ngressa est itaque bethsabem ad regem in cubiculo. **R**ex autem senuerat nimis: et abisac sunamitis ministrabat ei. **I**nclu